

LAHOLMS TIDNING

N:R. 268. ARG. 29

Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson

TORS DAGEN DEN 17 NOVEMBER 1960

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm

Lösnummer 25 öre

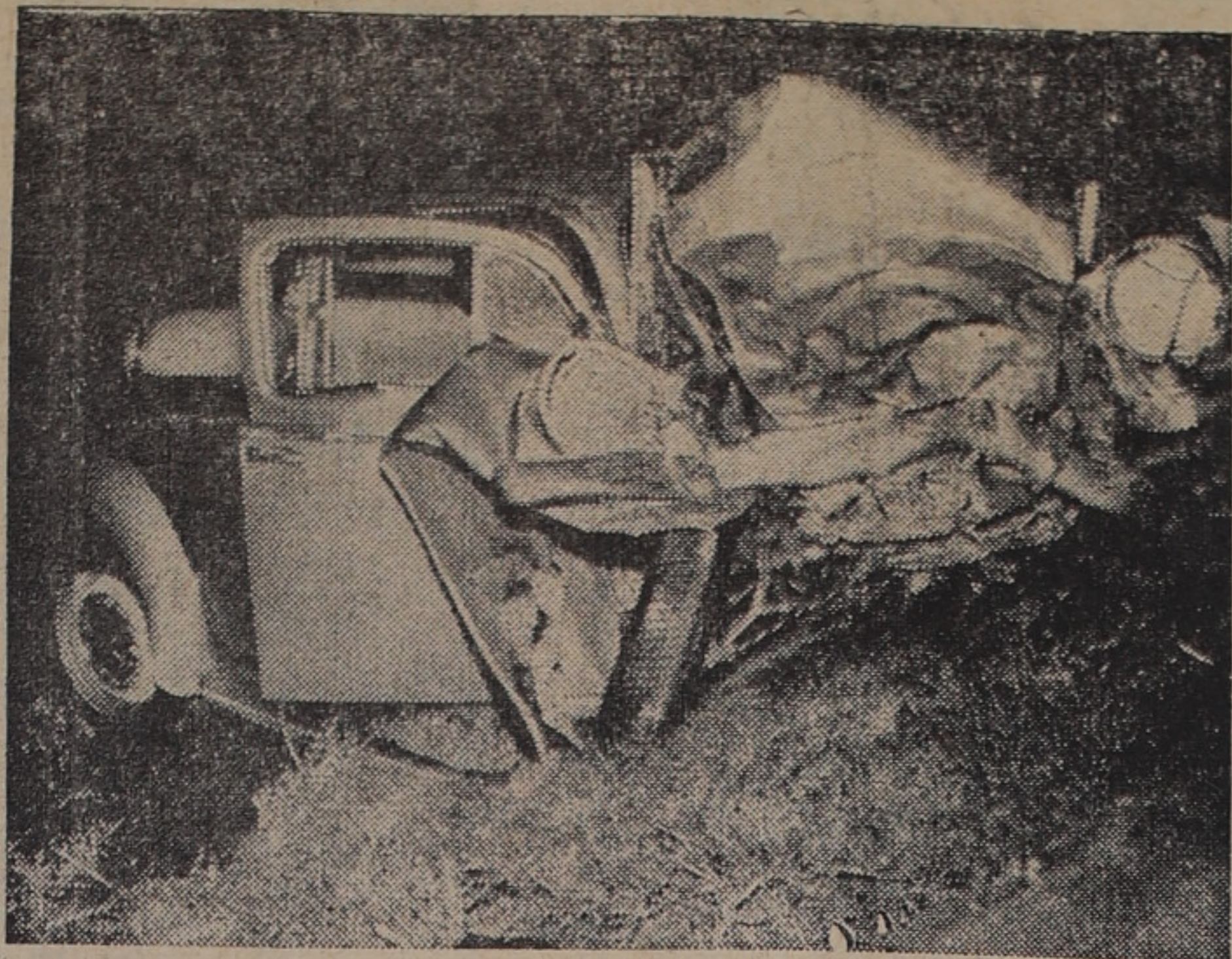
Värnpliktige på 16 vållade själv skottet

Kriminalpolisens utredning om olyckan vid Hallands regemente på tisdagseftermiddagen, då 17-åriga befälsleven Christer Brinck från Halmstad blev så illa skadad att hans högra ben måste amputeras upptill låret, är nu klar. Det har framgått att Brinck själv varit vållande till olyckan.

Han hade plockat bort en säkerhetssprink på pansarskottet, fällt upp siktet och osäkrat vapnet, varefter han rört vid avtryckaren så att skottet gått av.

Fänriken som ledde demonstrationen, vilken för övrigt var den första vid dagens sista lektion, hade före demonstrationen inpräntat hos den 20 man starka plutonen att det var livsfarligt att röra vid pansarskottet. Det har alla de hörda värnpliktiga som var närvarande vid den olycksdigra övningen intygat vid

polisförhört. Det hela hade gått blixtnsabbt på en eller två sekunder och Brinck hade fått bettet så gott som avsagt av den starka eldslågan från vapnet. Från Halmstads lasarett meddelas att Brincks tillstånd är oförändrat och efter förhållandena kan betecknas som tillfredsställande.

Den svårast skadade bilförarens bil blev fullkomligt demolerad vid den svåra sammanstötningen. Även den större personbilen blev mycket illa tilltygad.

Tusenhövdad publik hade samlats till informationsdag hos HÅESS

Håess-dagen, Halmstads Slakteriförenings stora visning- och demonstrationsdag på onsdagen, blev strålände trots att vädet var allt annat än gynnsamt. Det var en ständig ström av besökare av folk från landsbygden, föreningsleverantörer och producenter, och folk från staden, detaljhandlare och konsument. Slakteriets stora anläggningar stod öppna och besågs. Demonstrationerna följdes av intresse, och Håess-produkterna utställdes och tillverkningen inom charkuterifabriken demonstrerades.

På eftermiddagen hade anordnats estradsamtal kring ämnet, "Behövs slakteriföreningarna?" och då var den stora visningshallen fylld till sista plats.

Halmstads stadsfullmäktiges ordf. Gustaf Högstedt ledde samtalet, och i det deltog ordf. i Halmstads husmodersförening fru Maja Hederström, som gav en alldeles särskild krydda åt anrättningen, charkuterihandla-

re Oskar W. Jönsson, som re presenterade detaljisterna, och konsulent Sven Rosén för kooperativa, samt med Håess' ordf. agronom Ake Gullander och dess disponent Nils Alexandersson på svarandestolarna.

Gullander inledde med att klagomål om Milles' välfödda tjur på Halmstads Stora torg, vilket kunde ge besökare en uppfattning om, hur fina djur man får i Halland. Men vad säger folk då, när de kommer till Linköping och får se den utmarglade hästkraken på torget där?

Varför startade vi slakteriföreningarna? Varför har vi byggt upp de stora slakterianläggningarna? Naturligtvis för att få denna blodiga hantering så hygieniskt och vettigt ordnad som möjligt. Det har vi gjort för vår egen skull, det skall jag öppet erkänna, men det har också fått vissa efterverkningar, som kommit till allmänna och konsumenterna tillgodo. Jordbrukarna har varit bärarna av tanken att bygga upp slakteriföreningarna. Jag

(Forts. å nästa sida).

Tre personer dödades vid kollision bil-tåg i natt

Tre personer dödades vid en kollision i natt mellan södergående natttåg och en lastbil vid Tjörvik söder om Sundsvall. Enligt en obekräftad uppgift skulle dock i lastbilen åkt förutom föraren tre passagerare och antal omkomna kan därför stiga.

Lastbilen körde mot både ljus- och ljudsignaler på rikstretton. Bilen slogs i fullständigt i spillror och dessa kastades vida omkring. Loket gick av spåret men blev stående. Inga tågpassagerare skadades. Ljud- och ljussignalerna fungerade och det är ännu inte klarlagt varför bilen körde trots detta. En mötande bil hade stannat och dess förare blev vittne till den fruktansvärda olyckan.

16-åring ledde 32-mannaliga

En stödliga på trettiotvå ungdomar avslöjades i går i Stockholm. Ledare var en ungling på 16 år. Man har gjort åttskilliga stölder och sammanlagt har man kommit över gods för närmare 50.000 kronor. Inga av ligans medlemmar innehade körkort men trots detta hade samtliga vid flera tillfällen kört bil.

Spritförsäljningen ökar åter men inte i Halland och Skåne

För första gången på länge redovisas Nya System AB nu höjda kvartalssiffror för spritdrycksförsäljningen. I nu framlagd försäljningsstatistik för tredje kvartalet konstateras sålunda, att försäljningen gått upp med 0,8 procent jämfört med samma tid i fjol och med 0,1 procent i förhållande till tredje kvartalet 1958.

Vin konsumtionen fortsätter, att stiga och senaste kvartalets försäljning innebär stegring med nära 8 procent sedan i fjol och med hela 33 procent jämfört med samma kvartal 1957.

Däremot är det inte sannolikt att årets totala försäljning av spritdrycker kommer att överstiga fjolårets. Intill 1 okt. hade nämligen sålts 1,2 milj. liter eller 1,6 procent mindre sprit än under 1959.

I Malmöhus län har spritköpen förra kvartalet varken ökat eller minskat. Den sålda kvantiteten, ungefär 1 milj. liter, är

En av ynglingarna kom i en mindre bil mot Halmstad och de två andra i en större personbil på väg söderut. Av någon anledning brakade bilarna ihop front mot front mitt på vägen och kastades åt var sin sida illa tilltygade.

En av bilarna fick hela frampartiet inträckt, framsätena utkastade och fönstren splittrade. Den andra var inte i mycket bättre skick. Den hade hela högra sidan av frampartiet inträckt. Bilarna låg i var sitt dike med frampartierna mot vägen.

— Vi hörde en våldsam smäll, säger stud. Daniel Dellien. En kamrat och jag satt på mitt rum hemma på Böslid ett 50-tal meter från rikstväan. Vi förstod genast att det var fråga om en olycka och rusade ned till vägen, där vi fick se de demolerade bilarna på var sin sida om vägen och tre unga män som sprang omkring där. Två av dem hade skärår i ansiktet och blödde medan en tredje klagade över smärtor i magtrakten. Han blev efterhand så illa där- an att han sjönk ihop i diket. Vi larmade omedelbart ambulans från Halmstad, men innan den

hann fram hade statspolisen, som i annat ärende var ute i närheten, kommit till platsen. I väntan på ambulansen skickades de två pojkarna som föreföll lindrigast skadade i privatbil till Halmstads lasarett medan man inte vågade flytta den man som

klagade över inre skador innan ambulansen hann fram. Hur olyckan tillgick är inte klarlagt. Det rådde regnigt och disigt väder, och möjligen har båda bilarna eller någon av dem hållit för långt in på vägbanan för att ha vägkanten fri.

General Torsten Rapp tas emot av flottiljeförste G. Lindgren vid ankomsten till F 14.

Generalsord på F 14

Robotåldern gör inte människan överflödig

Det var storförfrämmande och generalsbesök på Hallands flygflottilj på onsdagen, då den nya flygvapenchefen general Torsten Rapp efter utnämningen gjorde sitt första besök och inspektion på flottiljen. Han fick ett ståtligt mottagande i det kulna och regndisiga vädet.

När flygplanet som han kom i och pratade en del flygförsvaret, närmast från Karlsborg — Det är alldeles fel om man dök fram genom molnen stod flottiljens musikkår, fanvakt med flottiljens fana i spetsen och en avdelning marktrupper i den nya gröna fältuniformen uppställda på plattan framför hangarerna i stram givakt.

General Rapp mottogs med musik när han steg ur planet och hälsades välkommen av flottiljchefen, överste Gunnar Lindgren. Och så följde inspektion, och den gav inte anledning till någon anmärkning.

General Rapp mottog omedelbart efter landningen pressen

(Forts. å nästa sida)

Eldsvådetillbud på skottorpsgård

En hotande eldsvåda avvärdades i går kväll snabbt på lantbrukaren Arne Gustavssons gård i Allarp i Skottorp. Elden hade kommit lös i en logebyggnad men en närboende person upptäckte att det rök och kontaktade ägaren som larmade Skottorps brandkår. Denne kom snabbt till platsen och kunde snart släcka elden som tack vare att den upptäcktes på ett tidigt stadium inte hade åstadkommit några större skador. Det brann dock i en del halm och en bjälke var svedd. Om elden uppkommit genom fel på elledningar eller genom varmgång i en tröska är inte utrett.

Volkswagenbuss mot telestolpe vid Vallberga

En mindre trafikolycka inträffade vid halv åttatiden i dag på morgonen i Vallberga där föraren i Volkswagenbuss från trakten blev bländad och körde på en telefonstolpe. Bussen fick en del bucklor men ingen människa kom till skada.

Vacker höstvy från Ränneslöv

För det mesta tänker man sig Ränneslöv som ett platt åkerbrukande landskap med potatis som specialitet. Men socknen

rymmer också vackra skönhetsvärden — om man ger sig tid att leta upp dem. Övanstående vackra vy hittade LT-fotogra-

fen häromdagen vid Ivarssons kvarn där Smedjeån gör ett riktigt litet "vattenfall".

Veingebo far runt jorden

Runt jorden på 30 dagar med flyg — det låter väl lovande. En sådan resa startade i går i Malmö och bland deltagarna finns också en veingebo, 65-årig lantbrukaren Viktor Carlsson. Resan går över Europa, Nordamerika och Asien med besök i bl. a. Rejkjavik på Island och Colombo på Ceylon.

Laholms Tidning

Smedjegatan 2, Laholm.
Daglig nyhets- och annonsorgan
för Laholms stad och södra Hal-
land, Markaryd samt angräns-
sande delar av sydvästra Små-
land och nordvästra Skåne.

Redaktör:
Bo Björnsson
Annonsschef:
Brita Magnusson
Telefoner:

Redaktionen 10300
Kassakontoret 11241
Annonsskontoret 11241
Annonser och meddelan-
de efter kl. 18 10730
Kamrer Josef Janssons
bostad 11240

Annonsspriser:
Före text 39 öre mm
Textsida 41 öre mm
Särsk. begärd plac.
å textsida 43 öre mm
Födelse-, förlov-
nings- lysnings-
o. vigselannonser 7:— st

Prenumerationspriser:
Månad 4.50
Postgiro 175758

All uppvaktning

på min stundande födelsedag
undantaget bestämt. Gäller ä-
ven skatten. Bortresten
Martin Svensson,
Smedjegatan 2, Laholm.

Fordringar och skulder

i boet efter avdöda f. d. mejeri-
föreståndaren Edvard Nilsson.
Munka Ljungby, även om borg-
ens förbindelser torde i och för
hoppet senast den 24 de-
cember till under tecknad.
Källa på Östra Ljungby den
16.11.1960.

Agard Andersson.

Till salu

6 poster sammanlagda 168 m²
Rustades genom auktion å His-
tulls prästgårds skog tisdagen
den 22.11.1960. Samling vid
Agards affär kl. 10.00. Betr.
stämplingslängder m. m. hän-
vändelse till tel. 3 eller 18 His-
tult.

Kyrkorådet.

BARNVAGN

blå, som ny, hopfällbar, till salu.
Laholms Tidning anvisar.

Beg. traktorplogar

1 st. Överums Sesam 2x12".
Pris kr. 400.—, 1 st. Arvika 2x
12". Pris kr. 300.—, 1 st. Fergu-
son Original 2x12". Pris kr.
250.—

VALLBERGA
LANTMANNAFÖRENING
Tel. 23260 Vallberga

Beg. betupptagare

1 st. Arvika Triumph för hydr.
lyft.
1 st. Hillesjö.
Maskinerna i prima skick.
VALLBERGA
LANTMANNAFÖRENING
Tel. 23260 Vallberga

Gylta

till salu. Grisingstid 28.11.
Tel. 32028.

GYLTOR

av lantras, friskförklarade med
gristid nov.-dec. försäljas tors-
dagen den 24 nov. å platserna:
Stackarp affär 8 fm., Västorp
bilverkstad 8.30, Hasslöv vsk 9,
Ö. Karup vsk 9.15, Malen kalk-
bruk 9.30, Nordanå vsk 3.30,
Florslöv vsk 4, Boalt vsk 4.30,
Smedhult vsk 4.45, Skånes Fa-
gerhult stn 5, Trullsabygd 5.30,
Skogsgård vsk 5.45, Hishult
kca 6.

Garanti för grisresultat. Goda
betalningsvillkor till solida kö-
pare. Bra gyltor och lägsta pris-
er.

RAGNAR BENGTSSENS
LIVDJURSAFFÄR
Ysby. - Tel. Laholm 62052, 62152

Slaktdjurs-
bedömning

Kurs i slaktdjursbedömning anordnas hos lantbrukare
Anders Kjellson, Bölarp fredagen den 18 nov. kl. 19.00.
Representanter från Häss medverkar, senare bjudes på
kaffe och film i Veinge Bydegård. Jordbrukare och alla
andra intresserade hälsas välkomna till en trevlig och läro-
rik kväll.

Ahla, Veinge och Mestocka SLU.

LOGERNA i
Edenbergas
och
Skogaby

har gemensamt möte i Ordens-
huset, Skogaby, fredagen den 18
nov. kl. 19.30.

Musik, Underhållning, Serve-
ring.

Kommittéer.

Till salu

Köp nu
bra, billig
begagnad bil

Ett tryggt val av begagnad bil
kan Ni allud göra hos oss.

OPEL RECORD -58
Körd 5.500 mil. begagnad
VOLVO -57
Körd 6.600 mil.
DKW UNIVERSAL -59
Körd 3.200 mil.
DKW COUPE DE LUXE -58
SAAB 93 B -58

Fördelaktigare kan Ni inte
köpa.

Specialerbjudande
Ett begränsat antal bilar, som
köpes nu, garanteras gratis i
varmgarage till mars 1961.

Välkommen in och se våra begag-
nade bilar. Vi har säkert en bil
som passar även Er.

PHILIPSONS
BIL- OCH ANTIKVIARIAT

Bagarliden
Tel. 10055
Ett kl. 18 Halmstad 25516

Glasögon

Glasögonhuset
Stora Torg Halmstad

General ...

Forts. fr. föreg. sida.

mitt framlagda förslaget med
en prutning på 85 milj. kr under
de närmaste två åren säger
general Rapp, att det är uppen-
bart att man inte kan plocka
bort 85 milj. från försvaret utan
att detta får sina efterverk-
ningar. Men blir det en en-
gångsföretelse, så kan kanske
krämpningen klaras utan all-
varliga konsekvenser. Prutningen
bör emellertid inte gå ut över
den redan betydligt nedrustade
flottan, som enligt min upp-
fattning bör skonas. Det är
flyget och armén som bör bära
den i förhållande till resp.
materialanskaffningskostnader på
70 och 30 proc.

General Rapp kommer till
Hallands flygflottilj just som
den är i upplösning för att om-
bildas till Hallands flygkår och
station för flygets skolor i Väs-
terås. Två av flottans tre divi-
sioner är redan borta och en
hel del personal har flyttat till
andra flottiljer. — Det är klart,
säger general Rapp, att den bul-
leopinion som uppstod i Halm-
stad mot flottiljens hade inver-
kan på att flottiljen nedlades.
Men Halmstad har säkert inte
förlorat på operationen. Och det
är glädjande att Hallands flyg-
flottilj, som är en av flygets
förmåligaste förläggningar,
kommer att finnas.

Tusenhövdad ...

(Forts. fr. föreg. sida)

tror att en slakteriförening är
till nytta, inte bara för produ-
centerna, som byggt upp den,
utan också för konsumenterna,
som drar nytta av den.

Köpmann Jönsson svarade obe-
tingat ja på frågan, om slakte-
riföreningarna behövs, men vi
önskar inte hundraprocentigt
monopol utan utrymme även för
fri och öppen konkurrens. Slak-
teriföreningarnas detaljhandel
kunde man kanske peka på som
mindre lämplig, i varje fall i tät-
orterna.

Fru Hederström hade innan hon
gätt till samtalet konfiterat med
sina medsystrar i husmodersfö-
reningen, och det hade resulterat i
en hel rad frågor. Varför är nöt-
köttet så magert, och varför är det
så svårt att få tag på välhånt och
marmorert oxfötter? Vi får se gris-
ar så magra som jakthundar. Ge
oss grisar, som ser ut som grisar
och som kan ge oss möra och fina
kotletter! Då skall vi köpa fläsk.
Det djupfrysta köttet och fläsket
är inte av samma kvalitet som det
färska. Varför upplyses ej konsu-
menterna om att djupfryst kött är
djupfryst, och varför säljs det inte
billigare? Slutligen, varför säljs in-
te paketerat uppkuret med dat-
tummarkering?

— Det var många och intrikata
frågor. Allra mest överraskar det,
sade disponent Alexandersson, att
husmodersrepresentant talar för
fetare kött och fläsk. Det är ju
husmoderarna själva, som velat ha
det magrare. Och köpmann Jönsson
instämde: finns det bara en milli-
meterjock strimma fett i ett kött-
stycke, så går det inte att sälja.
Lagerhållningen i kylhus är dyr,
men den måste till i vissa situatio-
ner, och det gör att fryst kött inte
kan säljas billigare, sade disponent
Alexandersson. Beträffande datum-
stämpling av kalkskuret i förpack-
ning, så skulle resultatet bli att
detaljerna aldrig får sålt en för-
packning, som inte har dagsfärs
stämpling.

I stort sett var man mycket be-
läten med slakteriföreningen och
speciellt Häss. Konsulent Rosén
menade att rubriken på estrad-
samtalet var felaktig. Det är ingen
tvekan om att slakteriföreningarna
behövs. Man tvivlar väl inte på den
saken inom Häss?

— Det är jag som är den skyldi-
ge, sade agnom Gullander. Ru-
briken är kanske fel, men om nå-
gon tror att jag skulle tvivla och
efter 30 års arbete kommit till ru-
else, så är det fel. Fri konkurrens
är vi inte rädda för. Vi skall inte
äta precis samma korv alla, det
håller jag med om, men man kan
väl inte begära att vi skall gå ut
och säga till våra leverantörer: Vi
är så många i slakteriföreningen,
så ni kan gärna leverera till något
privat slakteri. Nej, vi säger alltid:
kom till oss. Om någon tror att
köpet av privata slakterier i Slåne
dikterats av monopolsträvanden, så
kan jag upplysa om att den affären
gjordes helt enkelt därför att slak-
teriet bjöds ut till oss. Och varför
skulle inte vi slå till, när det på
alla andra håll bland slakterier och
affärsföretag är vanligt att kon-
sumenter köps upp, då tillfälle
bjuds?

Estradsamtalet var mycket stimu-
lerande, men när en röst bland
publiken höjdes och begärde ordet,
så fick vederbörande vackert sätta
sig ned. Hade en allmän diskussion
släppts loss bland den tusenhövd-
ade publiken, så hade förvisso inte
Häss-dagen räckt till. Det var
alltjämt mycket annat, man skulle
hinna med under den program-
späckade dagen.

Ränneslövs bridgeklubb
började i tisdags en tävling om
"Julpriser". Resultat, grupp 1, 1)
Inga och Allan Johansson 130 po-
äng, 2) Sigurd Johansson Gösta
Andersson 128, 3) Iris Berg-
gren/Hanna Nilsson—Karl Nil-
son/Sven Karlsson, båda paren
109. Medel: 108.

Grupp 2: 1) Erik Mellberg/Stu-
re Nilsson 96, 2-3 Maj-Britt och
Tore Dahlman—Åke Nilsson/Erik
Gunnarsson 91, 4) Helena Wilde/
Anna Nilsson 90. Medel 84.

Västorp Bridgeklubb
har startat en individuell tävling.
Resultat efter första spelkvällen:
1) Britt-Marie Johansson 100 po-
äng, 2) Ella Carlsson och Ivar
Carlsson vardera 97, 4) Lennart
Pettersson 96, 5) Frank Johans-
son 93.

Post nr 1, 122 km köptes av
Bröd Pettersson, Hyltebruk, för
5.000 kr, post 2, 234 km Folke
Bengtsson, Torup, 12.600 kr, post 3,
195 km, Bröd Larsson, Kinnared
10.315 kr, post 4 260 km Hallands
Skogsägareförening, 16.000 kr.

LAHOLM

SKOLMALTIDERNA I
LAHOLM.

Torsdag: Kokt fläskkorv med
persiljesås.
Fredag: Aftsoppa.

Laholms konstklubb.

Av Laholms konstklubb nu av-
lämnade årsberättelse framgår
att medlemsantalet från 1959 ökat
med två till 187. Antalet konstut-
ställningar under 1959 har varit
fyra och antalet teaterföreställ-
ningar sex. Inkomster och utgif-
ter balanserar på 12.814 kr med
en kassabehållning på 253 kr.

LAHOLMS

KEMISKA

VINGEGATAN
Tel. 10732 Laholm
Filial i Östertullsgatan 4
Tel. 10725.

Välgjort arbete till humana
priser.Svart vattenledningsvatten
i Ängelholm

Hela norra delen av Ängel-
holm gjorde i tisdags eftermid-
dag en mindre behaglig upp-
fäkt då invånarna där kranade
fram vatten i sina lägenheter.
Det som kom ur kranarna kunde
absolut inte kallas för vatten.
En ogenomskinlig brun sörja
med smutsorn grövre än
knäppnålshuvuden rann fram.
Från vattenverket ville man
göra gällande att det hela rörde
sig om en normal situation efter
tillkoppling av en ledning i
Rebberga. Stadsläkare Sven
Neander framhöll emellertid att
sådant ej får hända mer. Proble-
met kommer att tas upp i hälso-
vårdsnämnden.

Vid 19-tiden hade smutsvat-
ten spritt sig över nära nog
hela staden. En husmor uppgav
att hennes tvätt blivit förstörd.
Vattnet vållade stora skador hos
en fotofirma i staden. 40 film-
rullar gick till spillo och ett
stort antal polyfotokartor blev
också förstörda. Flera fotogra-
fiska maskiner hos firmen kom-
mer nu inte att kunna sättas
igång på flera dagar då smut-
sen först måste tvättas bort.

LÄNSNYTT

Arbetslöshetskurserna

Yrkesskolorstyrelsen skall i
samråd med arbetsmarknadsstyrel-
sen anordna omskolningskurser i
Halmstad för utbildning av finne-
kaniker och i maskinsömnad. Kur-
serna är främst avsedda för arbets-
lösa m fl.

Företagareföreningen

Kommerskollegium föreslår rege-
ringen att företagareföreningen i
Hallands län skall få administra-
tionsbidrag med 25.000 kr för inne-
varande budgetår. Föreningen har
för sin del gjort framställning om
43.500 kr.

Hjälp till motorsågar?

Det har ofta visat sig att arbets-
lösa för att kunna anta ett erbu-
dande om skogsarbete behöver
hjälp med att skaffa en motorsåg.
Arbetsmarknadsstyrelsen har därför
nu uppmanat länarbetsnämnderna
att omedelbart kontakta arbetsgi-
vare som annåt behov av arbets-
kraft, för att utvärdera om det finns
något intresse för att medverka i
denna avseende.

Vissa kommuner har också visat
sig intresserade av att ställa garan-
tiet vid förhyrning av motorsågar.
Även kommunerna kan därför inom
den närmaste tiden vänta en på-
stötning från resp länarbetsnäm-
nder.

Beträffande utbildning i motor-
sågning meddelar arbetsmarknads-
styrelsen samtidigt att skogsvärds-
styrelsernas verksamhet med in-
struktionskurser i motorsågning och
arbetsteknik skall utökas. På så sätt
är det möjligt att anställa arbets-
kraft som vid arbetets början inte
har tillräcklig vana eller erfaren-
het av modern avverkningsmekanik.

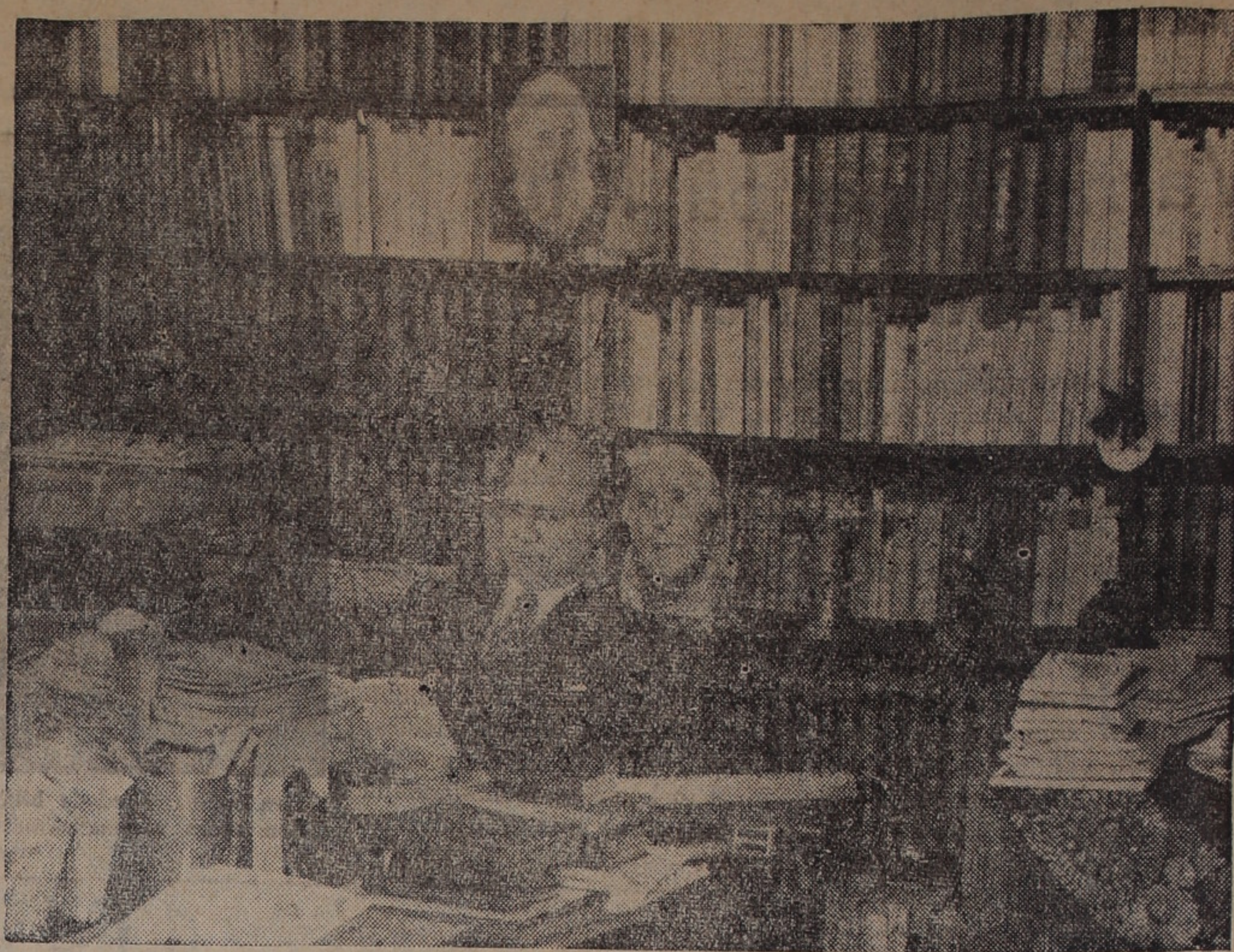
Goda priser på torupsskog

Det blev genomgående utmärkta
priser på den roststående skog, som
utbudits till försäljning via anbud
av Torups och Kinnareds pastorats
boställsstyrelse. Samtliga försålda
poster inbringade kr 63.415, vilket
utgör 56 kr i medelpris pr kubik-
meter. Priserna torde enligt skogs-
sakkunniga ligga ca 12 proc högre
än fjolårets köpare.

Post nr 1, 122 km köptes av
Bröd Pettersson, Hyltebruk, för
5.000 kr, post 2, 234 km Folke
Bengtsson, Torup, 12.600 kr, post 3,
195 km, Bröd Larsson, Kinnared
10.315 kr, post 4 260 km Hallands
Skogsägareförening, 16.000 kr.

Nils Bolander, den kämpande trons
och det okuvliga hoppets biskop

Av Allan Thybell

Nils Bolander i sitt arbetsrum i biskopsgården i Lund.

Nils Bolander blev svårt sjuk för-
ra sommaren. Men så blev han
bättre och kom tillbaka till arbetet.
Artikelförfattaren fick en vänlig
hälsning från honom i början av
oktober. Han skrev: "Men också på
botten av lidandets brunn bor
Kristus. Och nu har jag fått kom-
ma tillbaka till livet. Till en dag
av nåd." Den dagen blev kort för
Nils Bolander.

Nils Bolander var född i Västerås,
där hans far var musikdirektör och
konkyrkorganist. Fadern rycktes
hastigt bort innan den blivande
stiftschefen ännu var ett år gam-
mal. I sitt herdebrev berättar han
härom och vidare om sin fromma
mor. Han talar värnadsfullt om
den tysta och tappra lilla kvinnan,
som levde chosofritt och barn-
tryggt. Hon lärde den blivande
biskopen att knäppa sina händer
och att i tidiga barnår hitta sön-
dagsvägen till gudstjänsten. Bolan-
der avslutar sitt vackra mor-
porträtt med följande: "Hon var fä-
mild i andliga ting; Nils — sa hon
— vad som än händer dig i livet,
håll dig tätt intill den korsfäste.
Jag vet, att hon visst skulle ha
varit lycklig, om hon fått vara med
vid sin lillepojes vagn till biskop
i rikshelgedomen. Men jag vet ock-
så, att hon skulle ha viskat till
honom: Nils, för allt i världen, håll
dig tätt intill korset."

Bolander blev prästvigd Luciada-
gen 1925. Det var biskop Einar
Billing som vigde honom — och
så följde 15 år inom Västerås stift.
De följande tio åren verkade Bolan-
der inom Engelbrekts församling
i Stockholm, härligt arbetsamma
och slitsamma är, har han berättat
efteråt. För omkring 10 år sedan
blev han domprost i Lund. Och så
fick han — så formulerade han det
själv — det obegränsat stora för-
troendet och uppdraget att vara
Anders Lyngrens efterträdare som
pastor pastorum i Lunds traditions-
mättade och folkrika stift med så
många lysande föregångare på bis-
kopsstolen.

Bolander lärde sig älska detta
stift, dess natur och människor.
Gärna och ofta citerade han den
färgstarka Baraposten Arskogs
bevingade ord: "Den som inte sett
en skänsk bokskog i maj, har inte
sett något vidare".

Så brann han ned i förtid

Biskop Bolanders författarskap
och radiopredikningar förde med
sig en ytterst omfattande brevväx-
ling i själavårdsfrågor. Han har be-
rättat hur han tvingades ta nättä-
na till hjälp för att hinna allt. Så
brann han ned i förtid. Ingen män-
niska vet hur många han hjälpt.
Han nådde så många. Mest var det
människor, som brottades med liv-
vets och trons problem. Och så
fick han sin önskan uppfylld: Vi
får inte gå i döden med sparade
krafter. Ja, också en god, bråd död
hade han bett om:

Här är jag, dränk mig i tjänsternas
överflöd.
Här är jag, skänk mig till sist en
god, bråd död.

Du, arbetsgivare, skärp dina krav,
utsliten önskar jag kasta min stav.

Den citerade strofen för över till
en annan sida av hans konstnärs-
skap. Nils Bolander var diktare. En
stor diktare, som vann ingång ock-

Nils Bolander, biskopen i det
traditionsrika lundastiftet, gick
bort en grå decemberdag förra
året. Som andlig förkunnare stod
han i särklass — många hund-
ratusentals lyssnare och läsare,
som han nådde genom radio,
tidningar och böcker, saknar ho-
nom. Det blev på något sätt
så tomt och sänglöst, då han var
borta. Hans bråda död kom så
oväntat. Om han fått leva, så
skulle hans fasta och trygga
stämma ha hörts i radions jul-
bön på julafton i fjol. Han dog
i advent. Och själv var han en
sannskyldig adventsmänniska,
fylld av arbetsiver, förväntan
och längtan. En brinnande an-
de, som ofta på ett drastiskt
och målade språk vittnade om
adventens centrala sanning:
Himmelriket är nära.

tens bud. Och det blev genast lju-
sare."

Ofta blir han citerad. "Nils Bo-
lander säger i en dikt", så heter
det ofta i predikningar. Inte minst
unga människor fängades av hans
manligt kärva tonfall och elden i
hans dikt. Ja, också som diktare
hade Bolander eld och salt på sin
tunga — men balsam i sina hän-
der. Han var i flera avseenden en
svensk Kaj Munk.

Till en god vän sa han för några
år sedan: "Skall jag berätta vilken
av de svenska psalmerna jag älskar
mest, så svarar jag utan tvekan
287:3."

Männe Gud förkasta någon enda
själ.

som till honom hastar. Nej, jag
vet det väl.
Om än världen rämnar, Herrens
nåd står kvar,
trygg är den som lämnar sig i
Hans förvar.

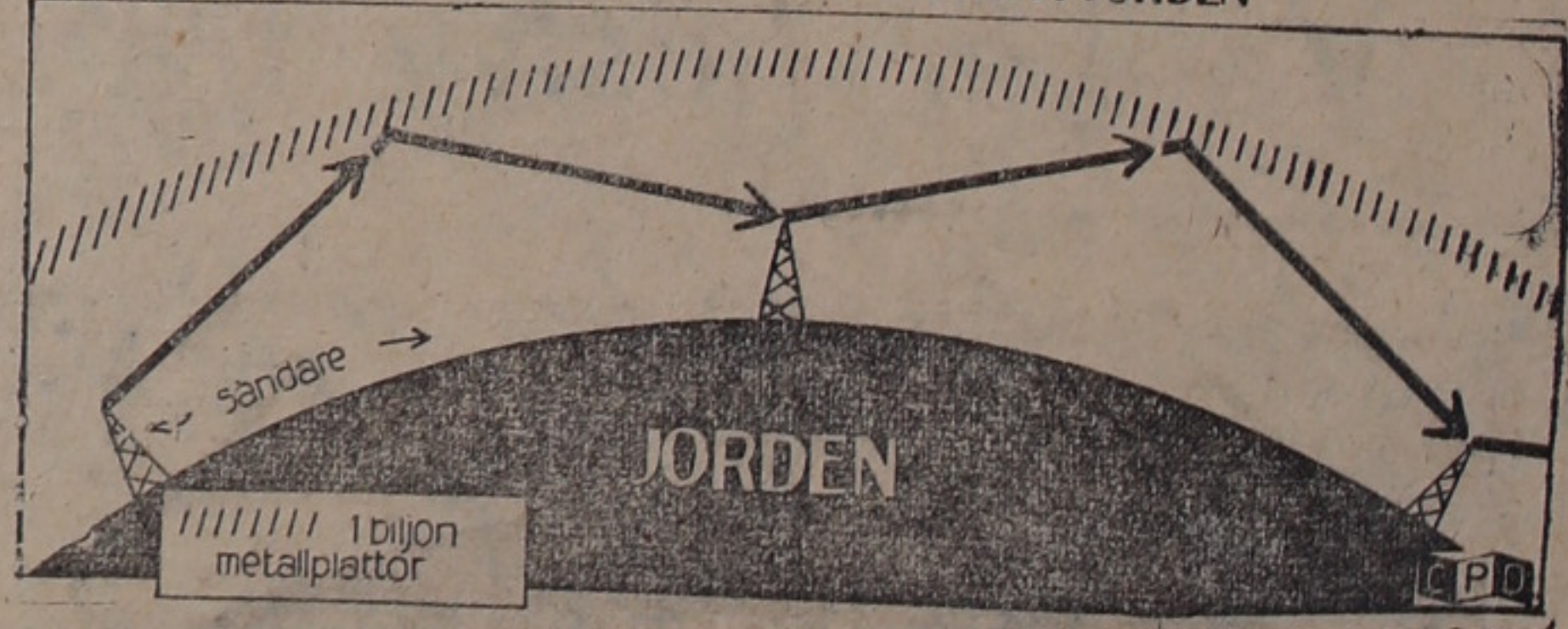
Han är borta, biskopen, som dik-
tade om storm och brand, om hän-
förd tjänst och vingbred segertrö.
Biskopen, som talade om evigheten
på tidens eget språk. Han som fick
så många hjärta att öppna sig. Han
som visat så många människor vä-
gen till himlen, fick så många att
väga språnget ut på trons mark.

Och hans egen tröja, Ja, den bott-
nade i någonting heligt, ungt och
varmt. Han blåste i basunen, friskt
och oförskräckt.

När advent gätt in anno 1959, då
kom den Herre Nils Bolander så
tappert och troget tjänat med bud
om uppbrott. Bolanders stämma
tystnade. Aldrig mer skall den hö-
ras i radio. Pennan har fallit ur
diktarens händer. Likväl lever han
vidare, denne benådade förkunnare,
som så ivrigt skrev och så oför-
färat predikade. Hans tankar och
böner, hans drömmar och syner, le-
ver kvar — i de många andakts-
böckerna, prediksamlingarna och
dikterna. Nils Bolander är inte död.

Alla tiders största flyttning

EN BILJON METALLPLATTOR RUNT JORDEN

God radiomottagning men störningar för teleskopet

Ja, varför inte? Så tänkte man
vid den amerikanska luftmakten —
och en plan för världens största
flyttning såg dagens ljus! "Flytt-
lassen" består av varken mer el-
ler mindre än en biljon metall-
plattor, som man vill föra upp i
luften och in i en bana runt jor-
den. Varför? Jo, för att skapa en
fulländad och pålitlig radioförbin-
delse mellan kontinenterna. Denna
enorma mängd plattor, som är av
tenn och ca 1,5 cm långa ett slags
nålar, vill man låta snurra runt
jorden i två hålten. Satelliter skulle
föra dessa nålar in i deras bana.
Eftersom nålarna efter en tid
kommer att förintas, måste man
hålla förrådet av dem i kretsloppet
runt jorden konstant. Med jämna
mellanrum kommer man då att
få nya "flyttlass" med nålar,
som måste placeras in i banan
är antagligt för båda parterna.

runt jorden. Ett helt företag, men
en perfekt radioförbindelse över
hela världen är värd den mödan,
anser experterna och den Interna-
tionella Radiounionen.

Detta är inte sant! Så säger ingen
mindre än professor Lovell, direk-
tören för det stora teleskopet i
Jodrell Bank i England. För oss
astronomer finns det alla skäl att
vara bekymrade över denna plan,
ty detta stora antal nålar kommer
att ställa till en massa svårigheter
för de astronomiska undersökning-
arna. Hinder samma ljusföretel-
ser skulle uppträda på grund av
dessa nålar och därigenom skulle
de stora teleskopet i världen all-
varligt störas i sitt arbete.

Sista ordet om denna plan har
alltså ännu inte sagts, och utan
tvivel kommer det att bli en hel
del diskussioner i saken, innan
man kommit på en lösning, som
alla måste placeras in i banan
är antagligt för båda parterna.

Gynna LT:s annonsörer

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel. 10150.

MODE-aktuellet

KAPPOR I TEDDY.

söt modell, färger: grönt och beige, Pris 190:—
I vitt, extra hög kvalitet, modell med knivskärp, Pris 214:— o. 234:—

FLAUSCH-KAPPOR

i elegant skurna modeller, färger: brunt och grönt, Pris 198:—

MOCKA-JACKOR

i pålitliga kvaliteter och moderiktiga modeller. Vaddstickat foder, Pris 174:—

— Se våra skyltfönster! —

Lindbergs
— Kläder att låta på —

Kommunalpamp bland misstänkta för smuggling i Hålsingborg?

Tullen i Hålsingborg håller på att utreda en smugglingsaffär i vilken minst fem personer är inblandade. Det var det berömda tullaget "Svarta gången" som på måndagen slog till och beslagtogs ett 15-tal flaskor sprit och några tusen cigarrer, som smugglades över kaj från en tysk båt vid Oceankajen.

Tullmännen torde en tid tillbaka ha misstänkt att smuggling av sprit och cigarrer pågick från det tyska fartyget. På måndagsförmiddagen hade tullmännen lagt sig i bakhåll på ett finurligt ställe vid Oceankajen. De såg hur de misstänkta männen, som tullarna kände till namn och utseende, kom fram och tog hand om smuggelgodset, som sedan bars in i ett av hamnens magasin.

Det förefaller märkligt om smugglingen har kunnat försliga utan att någon av förmännen vid hamnmagasinet eller hamnens eget folk haft kännedom om den. Bland de inblandade uppges även vara ett par järnvägsmän och en hålsingborgare med viktiga kommunala förtroendeuppdrag. Hur länge smuggeltrafiken pågått är ännu inte klarlagt men det finns tecken som tyder på att det här inte var första gången.

Överkontrollör Lundell vid Hålsingborgstullen ville på tisdagen inte göra något uttalande men förnekade inte heller att ett beslag gjorts vid Oceankajen på måndagen och att undersökning pågår.

Ps-aktionen
Tackar för Ert bidrag

För psykisk hälsa mot psykisk sjukdom

Svenska föreningen för psykisk hälsovård

1:-

Aktuellt i radio och TV

Kvällens TV inleds med ett barnprogram kl. 18. "Så lekte mormor och mormorsmor". Man gör en titt i Nordiska Museets leksaksförråd. Efter Aktuellt och en amerikansk långfilm. Seger i mörkret, följer en internordisk debatt "Dör litteraturen i välfärdssamhället?". Den här debatten som kommer att syssla dels med författarnas rent yttre villkor och dels med deras möjligheter att finna "engagerande" stoff i välfärdssamhället, är inspirerad av dansken Kelvin Lindemann. Han hade anledning att grubbla på problemen när han för en tid sedan som stipendiatsatt på Vår Gård, en institution som väl kan sägas vara en yttring av den svenska välfärden. Debatten kommer nu att sändas från författarföreningens högkvarter Lilla Hornsberg och diskussionsledare blir TV-chefen Nils Erik Behrendtz. Deltagarna torde knyta an dels till det manifest om engagemang, som hade den unge författaren Kaj Henmark till huvudman och som väckte sånt uppeende för några månader sedan, och dels också till DN-kritikern Bengt Holmkvists radikala förslag till statliga författarlöner.

I P 1 blir det Lilla revyn med paret Lena Granhagen och Olof Thunberg m. fl. kl. 19.30. I övrigt blir det äktenskapsskolan med välkända Lis Askund och Maj Ödman och vidare får vi följa med sympatiske Jan Gabrielsson på önskerond med kortvägsbil. I P 2 blir det musikaliskt Vem vet vad med Sten Broman. Det rör sig om final i den stora tävlingen som rönt allmän uppskattning genom att vara på en gång roande och lärorikt. Den temperamentsfulla tävlingsledaren Sten Broman och den lungt eftertänksamme, enväldige domaren Johannes Norrby, konserthusechef i Stockholm, bildar tillsammans en välvägd duo. Direktör Norrby berättar att domarjobbet kan vara nog så besvärligt och det inte alla gånger är lätt att fälla salomoniska domar. Men samtidigt är han oerhört glad åt uppgiften och beundrar i hög grad de medverkandes kunighet, inte minst deras förmåga att inför ett okänt stycke orientera sig fram till den rätta tidpunkten för dess skapande.

Allt färre legala aborter

STOCKHOLM (TTSpec)
Om det totala antalet aborter som årligen äger rum i vårt land har man ingen säker kännedom. Där emot har man uppgifter om alla av läkarna på sjukhusen utförda samt av barnmorskorna omhändertavda abortfall. Enligt medicinalstyrelsens senaste årsredogörelse, som gäller 1958, har man fått fram 13.857 abortfall. Största intresset knyter sig då till de på medicinsk eller legal väg framkallade; deras antal var 2.849.

Det gäller här huvudsakligen de ingrepp som utförts enligt lagen om avbrytande havandeskap. Här finner man att antalet kvinnor, som söker abort på senare tid minskat — från ca 6.900 år 1951 till ca 4.360 år 1958. Samtidigt har antalet bifallna ansökningar gått ned från 84 till 65 proc. Största abortfrekvensen noteras för Stockholms stad och län, Göteborgs och Bohus samt Gävleborgs län, den minsta för Kronobergs län och Skaraborgs län. I genomsnitt för riket svarade mot 100 barnaföderskor 2,7 legala aborter. Intet enda dödsfall förekom vid operationerna. Sjukdom och svaghet var de vanligaste indikationerna för de legala aborterna. I fe 300 fall beviljades abort på grund av mentala rubbningar. På "humanitär indikation" beviljades 57 aborter, som samtliga avsett graviditet tillkommen genom brottsligt hävande. I 48 fall gällde det kvinnor som ej fyllt 15 år och i 9 fall valdiktat.

När det gäller sterilisering är frekvensen ganska konstant och det stora flertalet ansökningar bifalles. Under redogörelseåret inkom 2.097 ansökningar, av vilka 1.915 bifölls. Drygt 1.000 steriliseringar kombinerades med abort och i närmare 500 fall hade psykiska defekter avgörande betydelse. Som steriliseringsindikation. Slutligen kan nämnas, att de medicinska steriliseringarna i 68 fall gällde män.

SAS håller ännu 5:e plats bland storflygbolagen

NEW YORK (AEP)
Enligt en i dagarna publicerad sammanställning om de internationella flygbolagens kapacitet resp prestationer, meddelas att det nu som tidigare är Pan American World Airways världens största flygbolag, med British Overseas Air Company på andra, holländska KLM på tredje, Air France på fjärde och SAS på femte plats. Rangordningen motsvarar det av de olika bolagens presterade, ton-kilometer-antalet. I fjol fördelade sig prestationerna enligt följande. I 1.000 ton-kilometer:

Pan American 631.324, BOAC 344.760, KLM 299.180, Air France 245.898, SAS 200.323, TWA 135.847, BEA 128.151, Sabena 121.352, TCA 118.983, Swissair 116.983, Quantas 113.773, Lufthansa 100.936.
I år kommer både Lufthansa och Swissair att få högre placering, möjligen kommer Air France att gå om holländska KLM, men inget lägre placerat bolag kan rubba på de "fem storas" position. Möjligen kommer läget att bli förändrat under år 1961, då kanske ett eller två bolag skall gå om SAS.

Rädda Barnens

i Laholm spelåskeskanj
Postgiro 41 68 85

SNART ÄR DET JUL IGEN...

Beställ tid hos

FOTO
DAHLQVIST

Öppet även på söndag
kl. 10—15.
Tel. 10152
Obs. adressen:
Östertullsgatan 17

Sprit...

(Forts. fr. sid. 1)

dast 0,2 procent under fjolårets nivå. Här liksom på andra håll har vinförsäljningen fortsatt att öka, denna gång dock endast med 4,5 procent.

Intill 1 okt i år har i länet sålts 800.000 liter spritdrycker och 248.400 liter vin, innebärande minskning av spritkvantiteten med 28.200 liter och ökning av vinkvantiteten med 13.300 liter sedan i fjol.

Fråga om Hallands län har någon ökning av spritförsäljningen förra kvartalet inte skett utan i stället har det blivit ytterligare tillbakagång med inte mindre än 3,7 procent, i det att det sålts 12.100 färre liter än tredje kvartalet i fjol. Vinförsäljningen steg däremot med 8.000 liter eller 6,7 procent.

Intill 1 okt i år har i länet sålts 778.368 liter spritdrycker och 298.403 liter vin, vilket betyder, att den sålda spritkvantiteten är 35.600 liter mindre och vinkvantiteten 22.100 liter större än förra året.

"En verklig bravad"

skriver Sven Ulric Palme i ST om

MAJESTÄT I NÄRBILD

OSCAR II I BREV OCH DAGBÖCKER

Red. av Stig Hadenius och Torgny Neuvus

"Ger utomordentligt roande bilder, inte bara av kungen utan av hela det oscariska tidevarvet, och jag kan varmt rekommendera den."

Olof Lagercrantz i DN

Unika fotografier på konsttryckpapper
19:50, inb. 24:50

En bok från

Lindblads

Familjenyheter

Födelsedagar

75 år
fyller i dag fru Alida Gustava Johansson, Daggarp, Genevad.

75 år
fyller i morgon fru Arvida Kistoffersson, Skogaby, Veinge.

70 år
fyller i morgon fru Anette Sofia Bengtsson, Köpmansgatan 69, Båstad.

70 år
fyller i dag fru Paula Björkman, Margaretagatan 20, Laholm.

60 år
fyller i dag fru Rut Ragnhild Larsson, Knäred.

50 år
fyller i morgon fru Elsa Margareta Nilsson, maka till lantbrukare Karl Nilsson, Kåphult, Knäred. Hon är född i Knäred och är en duktig människa, som helt ägnar sig åt sitt hem.

50 år
fyller i morgon fru Gunhild Olga Linnea Olsson, Danska vägen 17, Laholm.

Dödsfall

Ernst Johansson, Lantbrukaren Ernst Johansson, Lundsgård, Tönersjö, avled i tisdags i en ålder av sextio år efter några månaders sjukdom. Den bortgångne var född i Tönersjö och började arbeta i lantbruk redan i unga år på faderns gård. Han tillhörde emellertid en stor syskonskara o. fick rätt tidigt lämna hemmet för att arbeta på gårdar i trakten. Ar 1934 köpte han ett litet lantbruk i Öringe i Veinge, vilket han brukade till 1952 då han förvärvade Lundsgård i Tönersjö. Han har helt gått upp i skötseln av gården, vilken han hunnit att åtskilligt förbättra under de få år han förrunnades att bruka densamma. Han har bl. a. helt dikat åkrarna och nybyggt en del av husen. Närmast sörjande är maka och två barn. Britt gift med chaufför Sven Erik Fritiofsson, Oskarström, och Erik som vistas i hemmet, samt syskon.

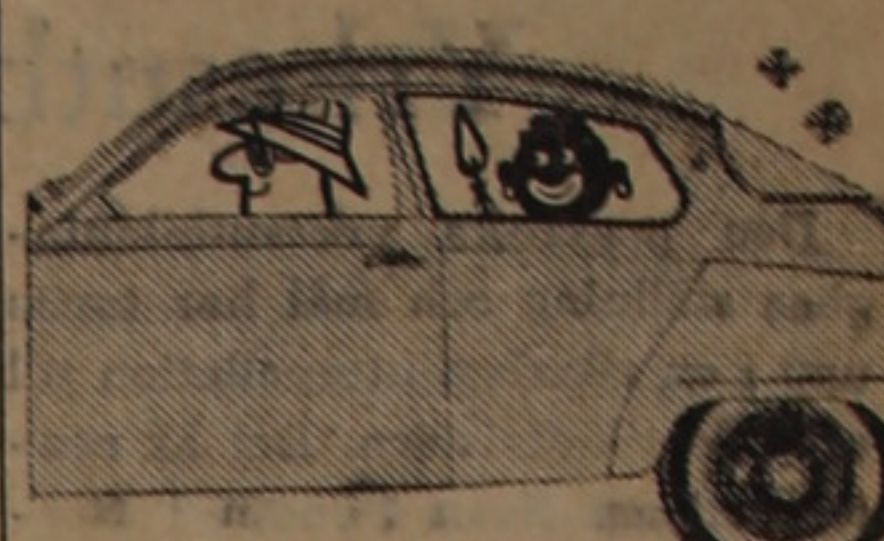
Jenny Jonasson, I en ålder av 83 år avled i måndags fru Jenny Jonasson, Västra Haghult, Markaryd. Den bortgångna har under sista tiden av sitt liv varit sjuklig. Hon var född i Klint, Traryds socken men kom redan som barn till Svanholm, Markaryd. Så snart hon slutat sin skolgång fick hon börja arbeta för att tjäna till livets uppehälle. I unga år ingick hon äktenskap med lantbrukare Johannes Jonasson, Västra Haghult varvid makarna övertog mannens föräldragård, vilken gått i arv inom släkten sedan flera århundraden tillbaka. 1929 sålde makarna gården till en av sönerna och uppförde i stället en vacker villa i närheten av gården där de bosatte sig. Maken avled 1943 och av de 13 barn som fötts i äktenskapet lever 10 vilka står som närmast sörjande. Av dessa Barnförbjoden.

Vid en högtidlig jordfästning i Vaxtorps kyrka i går vigdes stoffet efter fru Kristina Svensson till den eviga vilan. Vid kistan vilken i förväg placerats i koret, presterade f. lantbrukaren Ernst Bengtsson och lantbrukaren Hilbert Pettersson, båda från Vråkärr. Jordfästningen förrättades av kyrkoherde Hallin, som ock höll ett griftetal och utförde begravningsmässan, vilken inramades av psalmsång. När kistan utbars, spelade kantor Elsa Wallin stilla orgelmusik.

Vid graven sjöngs unisont ps 396:5. Fru Ida Nilsson, Vråkärr, sjöng "Härlighetens morgon" o. de sörjandes tack för hedersbevisningen frambars av officianten. Många och vackra blommor pryddes baren.

Fagerhults biograf
ger fredag kl. 8 den realistiska filmen "Färligt begär". Efter en bok av USA:s mest hårdkokta deckarförfattare James Hadley Chase, som närmast sörjande. Av dessa Barnförbjoden.

Frys ej — äk SAAB

SAAB

är en varm bil — även i baksätet!

SAABs nya ventilationssystem ger frisk luft och jämn värme i hela bilen. Vindrutan och främre delen av sidorutorna hålls dessutom klara även vid sträng kyla. Passa på att provköra nya SAAB när det är kallt. Då kommer Ni också att märka vad framhjulsdriften och den exakt avvägda viktfordelningen betyder för stabilitet på vintervägar.

Beställ tid för provtur redan i dag!

Motorkompaniet i Halmstad AB

Ridhusgatan 14 Halmstad
Tel. 035/18510.

Traktorplöjning hos Bjäre SLU

Bjäre SLU-krets har haft tävling i traktorplöjning hos lantbrukaren Oskar Karlsson, Margreteorp. Kretsens sex avdelningar voro representerade med vardera två plöjare och tävlingen blev mycket spännande. Varje deltagare hade 2.000 kvm att avverka. Tävlingsledare var Th. Karlsson och domare J. Eriksson, Östra Ljungh, G. Elofsson Ramsjöstrand och G. Ivarsson, Hjärtarp.

Prislista: 1) Kjell Andersson, Grevie 86,8 poäng, 2) Karl-Gustav Åkesson, Ängelholm och Lennart Svensson, Ängelholm 85,6, 4) Rune Ebbesson, V. Karup och Agne Olsson, Bjärebygd 83,5, 6) Ingvar Sellgren, V. Karup 80,8. Segraren tog sin andra intekning i Carl Hellbergs vandringspris och därmed priset för alltid. Anmärkningsvärt var tävlingens jämhet. Det skilde endast 10 p mellan första och elfte man.

SLKF

Skummeslövs SLKF-avd. har hållit månadsmöte hos Clary Jönsson varvid ordf. Ingrid Nilsson ledde förhandlingarna. Nästa möte bestämdes till den 6/12. Till värddarna för detta utskotts Elsa Nilsson och Ally Carlsson, suppleanter Anna-Greta Hansson och Ingrid Nilsson. Avd. besöjt att skänka 75 kr till Rädda Barnens insamling för spelåska. Till att bevista en tandvårdsdag i Halmstad den 17/11 valdes Birgit Hantöft. En tävling i krukväxtkännedom vanns av Magda Johansson. Mötet avslutades med ett trevligt samkväm.

Annonsera i LT

HAR NI UPPTACKT TRIVSAMMA DAUPHINE

Det finns inga dåliga vägar för Dauphine med AEROSTABLE

Dauphine med Aerostable-fjädringen (plus 15-tumshjul) ger Er en åtkomfort och väggrepp som Ni inte trodde existerade i den prisklassen.

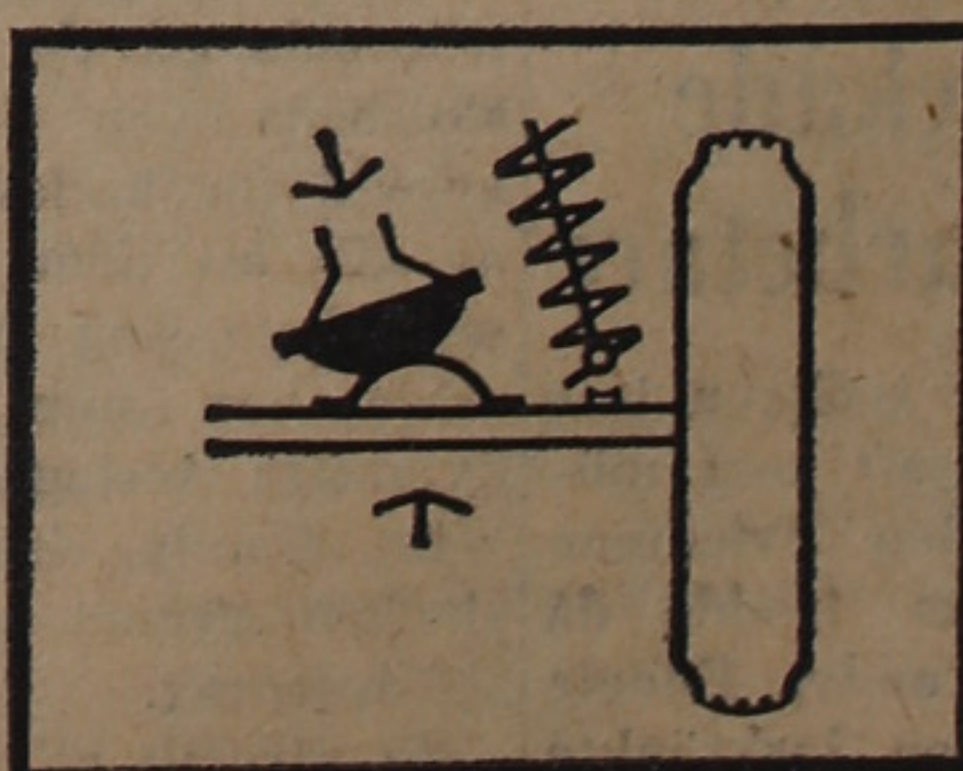
Aerostable-fjädringen, Canadavärmen, 4 dörrar — de bakre barnsäkra — och en spinnande tyst motor gör Dauphine till den oöverträffade trivselbilen i sin prisklass. Och ekonomin? Oslagbar: lågt inköpspris, högt andrahandsvärde, billiga reservdelar och en bränsleförbrukning på 0,57 liter per mil ger Er pengar över.

Se och provkör Dauphine — Ni kommer att bli angenämt överraskad!

Riktpris 6.980: — fritt Stockholm, Göteborg och Malmö inkl. vindrutespolning och rattläs men exkl. accis, oms och leveranskostnad

RENAULT DAUPHINE
nu även 4-växlad

Generalagent: SVENSKA RENAULT AB. Återförsäljare och service: HALMSTAD — Sandströms i Halmstad Bil AB, Karl XI:s väg 19, tel. 18830. LAHOLM — Sandströms i Halmstad Bil AB, Storgatan 1, tel. 11280. Dessutom ett 90-tal återförsäljare och serviceverkstäder rutom i landet.

Hydrauliska stötdämpare och spiral-fjädrar tar "första stöten". Lufffyllda gummikuddar dämpar mjukt men effektivt de hårda stöterna — särskilt när vagnen är tungt lastad

LT DEN 17 NOVEMBER 1960 LT

Yrkesutbildningen

Den praktiska yrkesutbildningens ställning och mål har tagits upp i en riksdagsinterpellation till ecklesiastikministern. Det är centertaristisen Sven Sundin i Norr- dingså som spörjer, om hr Eden- man är beredd att tillsätta en ut- redning rörande denna målsätt- ning och om han har för avsikt att till nästa års riksdag framlägga förslag om lära- rinstitutets och öv- riga utbildningsanstalters lokalise- ring, samt om han ämnar vid- ta åtgärder för inplacering av tjänsterna för yrkeslärare, i in- dustri, hantverk och handel i det statliga lönesystemet.

Interpellanten framhåller, att om de praktiska utbildnings- vägar ska utgöra ett konkur- renskraftigt alternativ till de teo- retiska måste de inom den obli- gatoriska skolan leda till klara och preciserade fortbildningsmöjligh- eter. Den praktiska utbildnin- gen måste få studiemål som av- undgöms upplevs som jämställ- da med de teoretiska. Ett visst stu- dieval får inte bli en återvänds- gränd, vilket bl a förutsätter övergångsmöjligheter till andra studievägar. Detta i sin tur för- utsätter att t ex en viss praktisk yrkeslinjes allmänna kompetens- värde kan anges och eventuellt erforderliga möjligheter till kom- plettering för övergång till annan studiebanas skapas. De praktiska utbildningsvägar bör i tillämp- lig del ha paritet med de fasta normer ifråga om betyg, metoder, undervisningsinnehåll m m, som råder inom de sedan lång tid eta- blerade teoretiska skolorna.

Innevarande år har tillsatts en särskild utredning rörande de

gymnasiala utbildningsvägarna efter den nioåriga skolan. Enligt min mening är det befogat att en motsvarande utredning rörande den praktiska yrkesutbildningen snarast tillsättes framhåller hr Sundin.

Lärafrågan spelar en avgörande roll för undervisningens ef- fektivitet och kvalitet och måhän- da också för den sociala värderin- gen av en viss undervisning. I proposition till årets riksdag an- såg sig icke departementschefen böra ta ställning till de av 1955 års sakkunniga för yrkesutbild- ningens centrala ledning och viss lära- rutbildning väckta frågor om upprättande av ett statligt lä- rarinstitut utan förordade att for- sätta undersökningar skulle be- drivas, främst rörande lokalise- ring. Riksdagen ville inte motsä- ta sig detta uppskov men framhöll vikten av att förslaget snarast före- lades riksdagen rörande lära- rinstitutets och övriga utbildnings- anstalters lokalisering.

För rekryteringen av goda lä- rarkrafter spelar givetvis anställ- ningsvillkoren en betydande roll. Därvid är att märka att tjänsterna för yrkeslärare i industri, handel och hantverk — med undantag i viss mån för de fast anställda yr- keslärarna vid de centrala verk- stadskolorna — inte är inplacera- de i det statliga lönesystemet. Även om det under den gångna uppbyggnadsperioden för yrkes- utbildningen funnits skäl för att en inplacering inte skett, skulle det ur yrkesutbildningens syn- punkt vara mindre tillfredsstäl- lande om nuvarande ordning bli- bestående även framgent.

Kulturarbetarna och provinsen

Av Willy Walfridsson

Förhållandet kulturarbetare — provinsen ventileras med täta mellanrum och många bittra ord har från provinsens sida fallits över den likgiltighet framför allt författarna visar "världen utanför huvudsta- den". Kulturarbetarna flyr provinsen och huvudstaden har kommit i en kulturellt sett allt för domi- nerande ställning. Författarna håller ingen kontakt med landsorten, även om de råkar vara födda provinso- ber, och detta är väl de flesta, heter det och vet föga om vad som rör sig utanför stockholmstullarna. De har hamnat i stordraskotterier, en in- bördesbeundrande värld, som för dem blinda och likgiltiga för allt vad som händer och sker utanför den trånga krets de lever i.

Landsortens problem lämnas åt sidan. Vem bryr sig om att ägna sig åt dem? Vem bryr sig om att försöka sätta sig in i — eller tolka — vad som sker ute i provinsen idag?

Allt detta är nog så sant, men kan provinsen svära sig fri från sin del av skulden till att det blivit så? Ingenstades har väl talesättet att ingen är profet i sitt faders- land samma tillämpning som i fråga om provinsens konstitutivande. De är särilarna, som skiljer sig från omgivningen och ofast t o m ses över axeln, tills huvudstadskriti- ken — om nu den dagen kommer — sagt sitt ord och accepterat dem inom det konstnärsskär de ägnat sig åt. Av det stöd och den upp- muntran de under hundåren skulle varit i stort behov av har deras provinslandsmän haft föga att visa dem. Under dylika förhållanden är det kanske inte underligt om provinsens konstitutivande, sedan vingarna någorlunda börjat bära, söker sig bort från ursprungsom- givningen och ger sig framför allt huvudstaden i våld.

När man talar om konstnärernas — framför allt författarnas — bris- tande kännedom om livet utanför huvudstaden måste följaktligen inte

minst provinsen visa sitt kultur- intresse betydligt påtagligare än hittills. Och detta skulle kunna ske utan allt för stora ekonomiska upp- offringar och på ett sätt som för de konstitutivande kunde innebära ett verkligt handtag och en hjälp ur det ekonomiska frångång kulturarbetarna lever i.

Vi har inom alla provinser en hel del ödegräddar — skulle man inte inom varje län kunna gå i författning om upprustningen av någon ödegrädd, som sedan hyres- fritt ställdes till en författares, må- lars, skulptörs etc förfogande un- der vissa år? Och skulle man inte då till kunna tänka sig att med bostaden följde en årlig underhålls- summa, som inte behövde vara så överdrivet tilltagen, för att dock göra konstnärsbostadens innehava- re någorlunda ekonomiskt obero- ende och under några år ge ho- nom — eller henne — den ar- betso- våra konstitutivande tyvärr så sällan åtnjuter? Genom konst- närstodarna skulle kontakter knytas mellan kulturarbetarna och respektive bygd. De ekonomiska utlägg realisierades av planen kommer att medföra skulle inte bli större än att man med god vilja kunde gå i land med dem. Kanske skulle finansieringen rent av kun- na ske genom provinsiella lotterier — enligt Boklotteriförordning — i vilka vinsterna åtminstone delvis kun- de utgöras av de olika konstnär- nas egna alster, målningar, bö-cker etc?

Att det finns möjligheter att utan större möda åstadkomma den öns- kade kontakten mellan konst- utövarna — provinsen är uppen- bart. Dagens välfärdsamhälle borde ekonomiskt ha råd med både det ena och det andra som främjade detta syfte. Men har vi råd att för- lora kulturarbetarna? Provinsens klaga över bristande kulturkon- takter är ett tillräckligt svar på den frågan.

en knapp i en maskin som pro- ducerar sängar och när han tröttnade på det stoppade han stolsben i en låda, egentligen avsedd för kuddar. Fudgie som av allt att döma har sinne för samarbete slog igen lådan efter varje ben som lades i. Det kvinnliga inslaget i chimpan- serna, Candy, drog sitt strå till stacken genom att rulla ihop- sofföverdrag.

Så särskilt effektiva var dock inte de nya arbetarna. Då och då kopplade de av med balans- gång på ett transportband till övriga anställdas förjussning.

Efter 90 minuter fann ägaren Manuel King för gott att samla sina skyddslingar och gå hem. Han sade att allt pressfolk gjor- de dem nervösa och hindrade

Bekymmersamt i Bonn

Egentligen skulle Västtyska För- bundsrepubliken på samma vis som Förenta Staterna i dessa ve- kor ha varit fullständigt engagerad i en väldig valkampanj, allidestund ju även för tyskarna ett avgörande val står för dörren. Också för dem gäller det inom kort att kora "sta- tens viktigaste man", d v s för- bundskansler och regeringschef. Men i motsats till USA, där pre- sidentvalet sköt alla andra politiska problem åt sidan, har medborgarna i Västtyskland slag i slag fått and- ra högst betydelsefulla frågor att ta ställning till, vilket lett till att kanslervalet kommit att träda i skuggan.

Det började med den rätt sensa- tionellt verkande uppsägningen från Bonns sida av det interzonala han- delsavtalet med östzonen och de frågor som uppstod i samband därmed, att Moskva kanske skulle komma att svara med blockadåtgär- der mot Väst-Berlin. Ett dylikt svar uteblev dessbättre. Sedan kom det icke mindre uppsendeväckande meddelandet, att Frankfurt-firman "Degussa" utvecklat ett slags gas- ultra-centrifug, med vilken man skulle kunna utvinna anrikat uran för oerhört billigt pris. Icke utan skäl frågade man sig i politiska västtyska kretsar, hur det skulle komma att gå, om medelstora och små stater bleve i stånd att skaffa sig dylika apparater i och för fabri- cering av egna atombomber! Vid närmare påseende befanns den nya tyska uppfinningen vara mindre sensationell, än ryktena hade ut- målat den. Men knapp hade de väntliga politikernas oro hunnit lägga sig efter alarmet, så började nya bekymmer att lägga sig över regeringskollegiets allvarstygda pannor i Bonn: presidentkandidaten Nixon hade i ett tal inför en polsk-amerikansk valförsamling låtit und- falla sig några mindre välöverlag- da ord om den tyska Oder-Neisse- gränsen från 1945, ett problem som hör till de verkligt "heta järnen" i de tyska politikernas medvetan- de. Nixons uttalande, att den ame- rikanska utrikespolitiken framgent skulle komma att betrakta Oder- Neissegränsen som definitiv, utlöste en omedelbar irriterad reaktion i Bonn, vilken gick över först se- dan Vita huset i Washington gjutit olja på vägnarna genom en dementi- tillkännagivande förklaring, att Nixon bli- vit missförstådd.

Nästa händelse blev diskussionen mellan Chrusjtjov och tyske am- bassadören Kroll i Moskva. Detta samtal var icke ägnat att bringa någon klarhet över Chrusjtjovs in- tentioner. Visserligen förklarade den ryske direktören enfärdigt, att det var en "hjärteangelägenhet" för honom att få till stånd goda rela- tioner till Förbundsrepubliken och — om möjligt — också till för- bundskansler Adenauer personli- gen. Men med hänsyn till Berlin- frågan förordade Chrusjtjov på nytt alla förhoppningar om en snar re- lering av detta tvisteämne genom att fasthålla vid den ryska posi- tionen från i somras. Dock försäkrade han, att en blockad mot Väst-Berlin inte kunde komma ifråga.

Detta samtal utlöste i Västtysk- land en våg av gissningar och ryk- ten. Man frågade sig, om Chrusjtjov menade allvar med sina ord om ett samförstånd med Bonn och om han ville jätta vägen för en Adenauerresa till Moskva, eller om han bara syftade till ett nytt för-

slut att skilja Västtyskland från dess västliga bundsförvanter? Här kom åter det tyska valproblemet in i bilden: Vore det klokt av Ade- nauer att ta risken av en Moskva- resa i förhoppning att en utrikes- politisk framgång där skulle för- dubbla hans chanser i nästa års kanslerval? Men vilken framgång skulle han kunna inhösta i Moskva? Vad skulle Chrusjtjov kunna ha för intresse av att göra den av ho- nom hatade och avskydde och ut- skämda Adenauer några politiska tjänster?

I vilket fall som helst — den här- tigen sammanstötningen mellan tyske ekonomiministern Erhard och sov- jetambassadören Smirnov blev för- vänsansvärt snabbt uppklarad och lagd ad acta, varigenom Chrusjtjov på nytt manifesterade sin "förson- lighet". Men icke desto mindre är och förblir västtyskarna misstroga mot den tyske potentatens "vän- skapsbetygelser". Han har alltför ofta missbrukat världens förtroen- de för att någon erfaren politiker skulle vara frestad att ta hans fryntliga uppman på allvar. Så har man i Bonn för säkerhets skull lå- tit antyda, att Adenauer — i pö- tats till Macmillan — inte tänker begiva sig ensam till Moskva — i varje fall icke utan att först ha inhämtat de övriga västliga rege- ringschefernas uppmuntran och gil- lande. Mitt i detta politiskt-diplo- matiska och partipolitiska disku- terande och funderande inträffade den 28 oktober en händelse, som slog ned som en förödande bomb i hela den politiska världen i Väst- tyskland, nämligen häktningen av förbundsledamoten Alfred Frenzel, framstående socialdemo- krat och ledamot av förbundsda- gens försvarsutskott. Han togs på bar gärning som spion för östblo- cket, till vars agenter han hade ut- lämnat de hemligaste dokumenten rörande NATO:s beväpningsfrågor under nästkommande år, speciellt då evad de angick Västtyskland.

Sannolikt kommer denna spio- neriskandal, som lett till att ytter- ligare 5-6 personer häktats, att ge anledning till upprörda debatter i Bonnparlamentet och även att kas- ta sin skugga över de förestående kanslersvalen. Socialistdemokrater- na har skrydat sig att utsluta Frenzel ur partiet, men i Västtysk- land medges det öppet att "svarta fär" finns det nog i alla partier och att socialdemokraterna inte kollektivt skall anklagas och mis- stänkliggöras på grund av denna senaste skandal. Men en annan frå- ga är dock, om icke denna skan- dal ändå kommer att utgöra ett svårt handicap för Ollenhauers parti inför det stundande valet. Säkrat är, att regeringen i Bonn framgent måste skärpa kontrollen för att återställa folkets förtroende för bå- de parlamentarikerna och dessas representanter i försvarsutskottet.

"Fallet Frenzel" är icke blott ett kriminalfall av olustigaste art utan också en händelse som blixlbely- ser Västtysklands absurda politiska belägenhet och de favor denna in- nebär för hela den västliga världen.

Detta samtal utlöste i Västtysk- land en våg av gissningar och ryk- ten. Man frågade sig, om Chrusjtjov menade allvar med sina ord om ett samförstånd med Bonn och om han ville jätta vägen för en Adenauerresa till Moskva, eller om han bara syftade till ett nytt för- slut att skilja Västtyskland från dess västliga bundsförvanter? Här kom åter det tyska valproblemet in i bilden: Vore det klokt av Ade- nauer att ta risken av en Moskva- resa i förhoppning att en utrikes- politisk framgång där skulle för- dubbla hans chanser i nästa års kanslerval? Men vilken framgång skulle han kunna inhösta i Moskva? Vad skulle Chrusjtjov kunna ha för intresse av att göra den av ho- nom hatade och avskydde och ut- skämda Adenauer några politiska tjänster?

I vilket fall som helst — den här- tigen sammanstötningen mellan tyske ekonomiministern Erhard och sov- jetambassadören Smirnov blev för- vänsansvärt snabbt uppklarad och lagd ad acta, varigenom Chrusjtjov på nytt manifesterade sin "förson- lighet". Men icke desto mindre är och förblir västtyskarna misstroga mot den tyske potentatens "vän- skapsbetygelser". Han har alltför ofta missbrukat världens förtroen- de för att någon erfaren politiker skulle vara frestad att ta hans fryntliga uppman på allvar. Så har man i Bonn för säkerhets skull lå- tit antyda, att Adenauer — i pö- tats till Macmillan — inte tänker begiva sig ensam till Moskva — i varje fall icke utan att först ha inhämtat de övriga västliga rege- ringschefernas uppmuntran och gil- lande. Mitt i detta politiskt-diplo- matiska och partipolitiska disku- terande och funderande inträffade den 28 oktober en händelse, som slog ned som en förödande bomb i hela den politiska världen i Väst- tyskland, nämligen häktningen av förbundsledamoten Alfred Frenzel, framstående socialdemo- krat och ledamot av förbundsda- gens försvarsutskott. Han togs på bar gärning som spion för östblo- cket, till vars agenter han hade ut- lämnat de hemligaste dokumenten rörande NATO:s beväpningsfrågor under nästkommande år, speciellt då evad de angick Västtyskland.

Sannolikt kommer denna spio- neriskandal, som lett till att ytter- ligare 5-6 personer häktats, att ge anledning till upprörda debatter i Bonnparlamentet och även att kas- ta sin skugga över de förestående kanslersvalen. Socialistdemokrater- na har skrydat sig att utsluta Frenzel ur partiet, men i Västtysk- land medges det öppet att "svarta fär" finns det nog i alla partier och att socialdemokraterna inte kollektivt skall anklagas och mis- stänkliggöras på grund av denna senaste skandal. Men en annan frå- ga är dock, om icke denna skan- dal ändå kommer att utgöra ett svårt handicap för Ollenhauers parti inför det stundande valet. Säkrat är, att regeringen i Bonn framgent måste skärpa kontrollen för att återställa folkets förtroende för bå- de parlamentarikerna och dessas representanter i försvarsutskottet.

"Fallet Frenzel" är icke blott ett kriminalfall av olustigaste art utan också en händelse som blixlbely- ser Västtysklands absurda politiska belägenhet och de favor denna in- nebär för hela den västliga världen.

Konrad Adenauer.

sök att skilja Västtyskland från dess västliga bundsförvanter? Här kom åter det tyska valproblemet in i bilden: Vore det klokt av Ade- nauer att ta risken av en Moskva- resa i förhoppning att en utrikes- politisk framgång där skulle för- dubbla hans chanser i nästa års kanslerval? Men vilken framgång skulle han kunna inhösta i Moskva? Vad skulle Chrusjtjov kunna ha för intresse av att göra den av ho- nom hatade och avskydde och ut- skämda Adenauer några politiska tjänster?

I vilket fall som helst — den här- tigen sammanstötningen mellan tyske ekonomiministern Erhard och sov- jetambassadören Smirnov blev för- vänsansvärt snabbt uppklarad och lagd ad acta, varigenom Chrusjtjov på nytt manifesterade sin "förson- lighet". Men icke desto mindre är och förblir västtyskarna misstroga mot den tyske potentatens "vän- skapsbetygelser". Han har alltför ofta missbrukat världens förtroen- de för att någon erfaren politiker skulle vara frestad att ta hans fryntliga uppman på allvar. Så har man i Bonn för säkerhets skull lå- tit antyda, att Adenauer — i pö- tats till Macmillan — inte tänker begiva sig ensam till Moskva — i varje fall icke utan att först ha inhämtat de övriga västliga rege- ringschefernas uppmuntran och gil- lande. Mitt i detta politiskt-diplo- matiska och partipolitiska disku- terande och funderande inträffade den 28 oktober en händelse, som slog ned som en förödande bomb i hela den politiska världen i Väst- tyskland, nämligen häktningen av förbundsledamoten Alfred Frenzel, framstående socialdemo- krat och ledamot av förbundsda- gens försvarsutskott. Han togs på bar gärning som spion för östblo- cket, till vars agenter han hade ut- lämnat de hemligaste dokumenten rörande NATO:s beväpningsfrågor under nästkommande år, speciellt då evad de angick Västtyskland.

Sannolikt kommer denna spio- neriskandal, som lett till att ytter- ligare 5-6 personer häktats, att ge anledning till upprörda debatter i Bonnparlamentet och även att kas- ta sin skugga över de förestående kanslersvalen. Socialistdemokrater- na har skrydat sig att utsluta Frenzel ur partiet, men i Västtysk- land medges det öppet att "svarta fär" finns det nog i alla partier och att socialdemokraterna inte kollektivt skall anklagas och mis- stänkliggöras på grund av denna senaste skandal. Men en annan frå- ga är dock, om icke denna skan- dal ändå kommer att utgöra ett svårt handicap för Ollenhauers parti inför det stundande valet. Säkrat är, att regeringen i Bonn framgent måste skärpa kontrollen för att återställa folkets förtroende för bå- de parlamentarikerna och dessas representanter i försvarsutskottet.

"Fallet Frenzel" är icke blott ett kriminalfall av olustigaste art utan också en händelse som blixlbely- ser Västtysklands absurda politiska belägenhet och de favor denna in- nebär för hela den västliga världen.

Detta samtal utlöste i Västtysk- land en våg av gissningar och ryk- ten. Man frågade sig, om Chrusjtjov menade allvar med sina ord om ett samförstånd med Bonn och om han ville jätta vägen för en Adenauerresa till Moskva, eller om han bara syftade till ett nytt för- slut att skilja Västtyskland från dess västliga bundsförvanter? Här kom åter det tyska valproblemet in i bilden: Vore det klokt av Ade- nauer att ta risken av en Moskva- resa i förhoppning att en utrikes- politisk framgång där skulle för- dubbla hans chanser i nästa års kanslerval? Men vilken framgång skulle han kunna inhösta i Moskva? Vad skulle Chrusjtjov kunna ha för intresse av att göra den av ho- nom hatade och avskydde och ut- skämda Adenauer några politiska tjänster?

I vilket fall som helst — den här- tigen sammanstötningen mellan tyske ekonomiministern Erhard och sov- jetambassadören Smirnov blev för- vänsansvärt snabbt uppklarad och lagd ad acta, varigenom Chrusjtjov på nytt manifesterade sin "förson- lighet". Men icke desto mindre är och förblir västtyskarna misstroga mot den tyske potentatens "vän- skapsbetygelser". Han har alltför ofta missbrukat världens förtroen- de för att någon erfaren politiker skulle vara frestad att ta hans fryntliga uppman på allvar. Så har man i Bonn för säkerhets skull lå- tit antyda, att Adenauer — i pö- tats till Macmillan — inte tänker begiva sig ensam till Moskva — i varje fall icke utan att först ha inhämtat de övriga västliga rege- ringschefernas uppmuntran och gil- lande. Mitt i detta politiskt-diplo- matiska och partipolitiska disku- terande och funderande inträffade den 28 oktober en händelse, som slog ned som en förödande bomb i hela den politiska världen i Väst- tyskland, nämligen häktningen av förbundsledamoten Alfred Frenzel, framstående socialdemo- krat och ledamot av förbundsda- gens försvarsutskott. Han togs på bar gärning som spion för östblo- cket, till vars agenter han hade ut- lämnat de hemligaste dokumenten rörande NATO:s beväpningsfrågor under nästkommande år, speciellt då evad de angick Västtyskland.

Sannolikt kommer denna spio- neriskandal, som lett till att ytter- ligare 5-6 personer häktats, att ge anledning till upprörda debatter i Bonnparlamentet och även att kas- ta sin skugga över de förestående kanslersvalen. Socialistdemokrater- na har skrydat sig att utsluta Frenzel ur partiet, men i Västtysk- land medges det öppet att "svarta fär" finns det nog i alla partier och att socialdemokraterna inte kollektivt skall anklagas och mis- stänkliggöras på grund av denna senaste skandal. Men en annan frå- ga är dock, om icke denna skan- dal ändå kommer att utgöra ett svårt handicap för Ollenhauers parti inför det stundande valet. Säkrat är, att regeringen i Bonn framgent måste skärpa kontrollen för att återställa folkets förtroende för bå- de parlamentarikerna och dessas representanter i försvarsutskottet.

"Fallet Frenzel" är icke blott ett kriminalfall av olustigaste art utan också en händelse som blixlbely- ser Västtysklands absurda politiska belägenhet och de favor denna in- nebär för hela den västliga världen.

Detta samtal utlöste i Västtysk- land en våg av gissningar och ryk- ten. Man frågade sig, om Chrusjtjov menade allvar med sina ord om ett samförstånd med Bonn och om han ville jätta vägen för en Adenauerresa till Moskva, eller om han bara syftade till ett nytt för- slut att skilja Västtyskland från dess västliga bundsförvanter? Här kom åter det tyska valproblemet in i bilden: Vore det klokt av Ade- nauer att ta risken av en Moskva- resa i förhoppning att en utrikes- politisk framgång där skulle för- dubbla hans chanser i nästa års kanslerval? Men vilken framgång skulle han kunna inhösta i Moskva? Vad skulle Chrusjtjov kunna ha för intresse av att göra den av ho- nom hatade och avskydde och ut- skämda Adenauer några politiska tjänster?

I vilket fall som helst — den här- tigen sammanstötningen mellan tyske ekonomiministern Erhard och sov- jetambassadören Smirnov blev för- vänsansvärt snabbt uppklarad och lagd ad acta, varigenom Chrusjtjov på nytt manifesterade sin "förson- lighet". Men icke desto mindre är och förblir västtyskarna misstroga mot den tyske potentatens "vän- skapsbetygelser". Han har alltför ofta missbrukat världens förtroen- de för att någon erfaren politiker skulle vara frestad att ta hans fryntliga uppman på allvar. Så har man i Bonn för säkerhets skull lå- tit antyda, att Adenauer — i pö- tats till Macmillan — inte tänker begiva sig ensam till Moskva — i varje fall icke utan att först ha inhämtat de övriga västliga rege- ringschefernas uppmuntran och gil- lande. Mitt i detta politiskt-diplo- matiska och partipolitiska disku- terande och funderande inträffade den 28 oktober en händelse, som slog ned som en förödande bomb i hela den politiska världen i Väst- tyskland, nämligen häktningen av förbundsledamoten Alfred Frenzel, framstående socialdemo- krat och ledamot av förbundsda- gens försvarsutskott. Han togs på bar gärning som spion för östblo- cket, till vars agenter han hade ut- lämnat de hemligaste dokumenten rörande NATO:s beväpningsfrågor under nästkommande år, speciellt då evad de angick Västtyskland.

Sannolikt kommer denna spio- neriskandal, som lett till att ytter- ligare 5-6 personer häktats, att ge anledning till upprörda debatter i Bonnparlamentet och även att kas- ta sin skugga över de förestående kanslersvalen. Socialistdemokrater- na har skrydat sig att utsluta Frenzel ur partiet, men i Västtysk- land medges det öppet att "svarta fär" finns det nog i alla fall på det klara med att arbetarna har mer att frukta från automa-

Heidenstam och Ellen Beltrage

En hittills okänd kärlekssaga

I en bok med titeln "Verner von Heidenstam och Ellen Bel- frage", som utkommer på tors- dagen, belyser lektor Helge Gullberg med utgångspunkt från en dokumentinsamling på- träffad sommaren 1955 en utan- för familjekretsarna okänd kär- lekssaga som har lämnat tidiga- re svårforcerade spår i Hei- denstams diktning. Sagan var bräddad av ungdomlig känsla och renaste romantik, skriver utgivaren i förordet, och den blev slutligen ödesgestaltande allvar — de unga älskade fick en son som föddes i utlandet den 31 mars 1892. Heidenstam var då alltför gift med Emilia Uggla.

Ellen Belfrage och hennes för- äldrar tog hand om barnet och en brytning uppstod med Heidenstam. Ellen Belfrage överlevde Hei- denstam och dog först 1955, 92 år gam- mal, efter att ha fört en kringflac- kande tillvaro i Europa och Ame- rika. Hon framstår som en synner- ligen ädel personlighet.

Större delen av skriftväxlingen mellan de båda vännerna har för- längt sedan återlämnats eller för- störts, men händelserna kan ändå följas i sina huvuddrag. De ger ett stycke tidshistoria från den oskar- ska epoken Sverige.

Inom forskarkretsar har förhål- landet mellan Verner von Hei- denstam och den unga Ellen Bel- frage varit helt okänt. I Fredrik Böök Heidenstamsbiografi, första upplagan, 1945, förekommer anty- ningar och sommaren 1959 framla- de dr Ingvar Holm i Bonniers Lit- terära Magasin vissa fakta såväl om förhållandet som barnets existens i en inträngande analys av Hei- denstams på sin tid för kritikerna obe- gripliga dikt "Gullebarns vagg- sånger" från 1892, publicerade i Jul- kalender samma år och intagna i "Dik- terna" 1895. Ingen har dock före Hel- ge Gullberg offentliggjort Ellen Bel- frages namn. Också Ellen Keys roll finns antyd tidigare. Gullberg på- pekar dock att vissa händelser från av Böök och Holm varit missvisan- de.

Skalden och kammarherrens dotter

Kort efter sitt litterära genom- brott 1888 med "Vallfart och vand- ringsår", berättar Gullberg i boken, träffade Verner von Heidenstam på en bjudning i Stockholm första gången den då 25-åriga fröken Bel- frage. Själv var han fyra år äldre. Hon var äldsta dotter till kammar- herren vid kung Oscar II:s hov Johan Gustaf Wilhelm Belfrage och hennes hustru född Munkelt. I dagboksanteckningar, versbetygel- ter, dikter och brev från i boken sedan följa utvecklingen av kär- lekshistorien. Ellen Belfrage vists- des för sin utbildning till lärarinna dels i Stockholm, dels på Nääs slöjdsseminarium eller i Danmark. Heidenstam vistas huvudsakligen på Olshammar, på resor i Sydeuro- pa eller i Norge där han skrivit till sin bok "Hans Alienus". Ellen Bel- frage omvittnar vilken betvingan- de makt som utgår från skaldens brev till henne. Redan sommaren 1888 skriver hon i sin dagbok att om hon kunde giva honom den stora lyckan som allena gör livet värt att leva då vore henne intet lidan- de för tungt, ingen stig för mödo- sam, ingen storm för stark.

I en dikt anspelar Heidenstam på Ellen Key men först sommaren 1889 och senare antyds hon som för- medlare av brev mellan de båda. Hur djupt engagerade både Hei- denstam och Ellen Belfrage var framgår av flera utväxlade dikter. I november 1888 skriver Hei- denstam en lång dikt där det i de två första stroforna heter:

Vi vigdes aldrig af svartklädd prest
vi gäspade ej på en bröllopsfest.
Vår kärlek var oss heligaste nog,
den vigde oss samman, den gaf och tog.

Vi blefve ej bundna af ring och ed,
ej fjättrade hop som fångar med ked.

Vår fria vilja — se der vårt band!
Se der den ring jag fäst på din hand!

Ellen Belfrage har på en avskrift av denna dikt antecknat: Dessa vers- er är min "vigselattest", lika äkta som någon! I en svarsdikt kallar hon också Heidenstam "make kär". Ingvar Holm har i sin uppsats på- visat sambandet mellan Hei- denstams syn på denna förbindelse och Ellen Keys uppfattning om äkten- skap bygt på "andlig jämbördig- het".

Men ibland skyntar hos Ellen Belfrage tanken på Heidenstams alltjämt bestående äktenskap, och hans svårigheter att få skilsmässa avhåller henne trögen ofta från att skriva till honom. Smusslet med brev, som ibland tydligen skrevs på skiffer, var i längden nedstämdan- de. De kunde till fias högst sällan och trögen då endast helt kort. En Vi blefvo ej bundna af ring och ed, Köpenhamn där de möts för att se-

dan åka ut till Skövshoved vid Öre- sund. En dikt på baksidan av en världshusträkning därifrån finns be- varad och har influit i kalendern Jul 1890 och i "Dikter" 1895.

Det ödesdigra mötet en högsommar- dag.

Nyåret 1891 för Heidenstam till Tönset i Norge och arbetade där på "Hans Alienus". På sommaren var han på Olshammar och fröken Belfrage vistades då på Björnsnäs trädgård- och hushållsskola i Öst- tergötland. I början av juli träffades de på Ömberg. I brev till en vän- ninnas längre fram i tiden har Ellen Belfrage beskrivit den högsommar- dag där som blev avgörande för hennes liv och öde. Kanhända var detta möte de båda vännernas sista lyckliga, skriver utgivaren. På hö- sten, när hon förstod att hon skulle bli mor, kämpade hon länge med en innerlig önskan att anförtro sig åt föräldrarna men hänsyn till Hei- denstam och antagligen också givna löften till honom tvang henne till tystnad, skriver Gullberg. Tigande lämnade hon i oktober hemmet vid Nybrogatan och slog sig så små- ningom ner hos en väninna i Rouen. Det finns gripande vittnesbörd om hur den ensamma kvinnan kände det.

Först några dagar innan barnet kommer till världen skriver Ellen Belfrage till modern och berättar om sitt förhållande till Heidenstam. Hon talar också om hans stora sorg och ledsnad för hennes skick, där- för att det nu var honom omöjligt att skiljas:

"Ty hans hustru skulle ha tagit livet af sig, och på den grunden kunde vår lycka icke byggas. Dess- utom var och är ännu hans helsa så liten eller ostadig att livet för honom beror på att kunna resa till passan- de kurorter hvilket hade blivit en omöjlighet, om han haft tvänne kvin- nor att försörja."

Hela brevet vittnar om Ellen Belfrages önskan att till varje pris skydda Heidenstam mot förebrä- ser och anklagelser, påpekar utgi- varen. Det ansvar han var förhind- rad att bära inför samhället, det tvekar hon inte ett ögonblick att ta på sig. I sin iver att försvara och skydda vännen söker hon omöjlig- göra varje befarat angrepp mot Heidenstam från sina föräldrar och sin familjs sida. Av hänsyn till ho- nom och hans hustru återlämnar hon vid ett senare tillfälle eller för- stör de flesta brev han skrivit till henne. Att Ellen Belfrage genom denna hållning utlämnar sig själv försvärlöst blottställd att det bor- gerliga samhällets dom ägnar hon uppenbarligen inte en tanke.

Kärlekssångerna tystnar...

Verner von Heidenstam skrev ef- ter sonens födelse en dikt där han kallar barnet "Sorg" — — — det brås på sin mor, det brås på sin far, heter det. Nu tystnar de heta kärlekssångerna men i stället skrev Heidenstam den långa dikten "Gul- lebarns vaggssånger". Verkligheten bakom var dock väl maskerad.

Av brevsamlingen framgår att

Heidenstam föreslagit att han skul- le ordna för barnets närmaste fram- tid. Men detta förutsatte att modern helt skulle avstå från bestämman- den. Något sådant kund Ellen Belfrage, som var mycket lycklig över sin son, inte gå med på och det uppstod oenighet mellan de ny- de blivna föräldrarna. Ellen Belfrage återkom småningom med barnet till Sverige. På sommaren 1893 ger hon sig på vandring till Norge och nu utbyts tidigare sända brev mellan henne och Heidenstam — deras fem år gamla kärlekssaga är österkalle- ligen slut.

Sport

Ny stor förlust, 25-15 för Norge i handboll

JÖNKÖPING (TT) Den åttonde landskampen i handboll inomhus mellan Sverige och Norge spelades på onsdagskvällen i Jönköping. Liksom i de tidigare sju matcherna blev det nu svensk seger och denna gång en överlägsen sådan med 25-15 efter 15-6 i halvtid.

Det kraftfulla svenska laget gjorde en överlägsen första period som helt knäckte gästerna, och man tog sedan i känsla av sin överlägsenhet det lugnare den andra perioden som blev betydligt jämnare. Då hade också norrmännen mer att säga till om än förut.

I Sveriges lag spelade Donald Lindblom målvakt i första perioden och Lennart Ring i den andra. Båda gjorde en likvärdig och bra insats. Den stora överraskningen var nu backen Bengt Johansson, som utöver sina straffbollar även slog in ytterligare fyra fullträffar och därmed blev matchens överlägsne målskytt. Hela försvarsblocket spelade i övrigt bra. Av kedjorna visade A-trion Rolf Almqvist, Ulf Richardsson och Kjell Jönsson prov på bra samspel och åstadkom många fina kombinationer och dito skott. I B-anfallet debuterade Lennart Pettersson från Växjö relativt skapligt, men Gunnar Kämpendahl var här bäste mannen.

I det norska laget bytte man målvakt redan efter en kvart då Oddvar Klippervas byttes ut mot Tor Hoff-Olsen. Denne var också betydligt bättre. Försvaret, som i början blev helt utspelat visade bättre sammanhållning efter pausen. Målskyttar: Sverige: Bengt Johansson 8, Kjell Jönsson 5, Ulf Richardsson 3, Gösta Carlsson, Rolf Almqvist, Lennart Pettersson, Gunnar Kämpendahl 2 vardera, Lennart Källström 1.

Ishockey:

DIV I SÖDRA

Brynäs-Forslunda	6-5
Djurgården-Södertälje	6-2
Grums-GAIS	4-5
Västerås-Bofors	4-1
Djurgården	2 2 0 0 15-4 4
GAIS	2 2 0 0 11-7 4
Bofors	2 1 0 1 9-9 2
Västerås	2 1 0 1 6-6 2
Södertälje	2 1 0 1 7-8 2
Brynäs	2 1 0 1 9-11 2
Grums	2 0 0 2 9-13 0
Forslunda	2 0 0 2 7-15 0

Grums-GAIS 4-5 (0-3, 3-1, 1-1)

Målgåvor: Grums: Torsten Pettersson, "Basse" Sääker, Stig Waller och "Pyret" Nilsson. GAIS: Gunnar Johansson 3, Bertil Pekkari och Bertil Svärd.

Utsvisningar: Grums: "Basse" Sääker, Lars Pettersson. GAIS: Kjell Adrian, Bertil Svärd, Ove Ohlsson och Sven Nyman.

Publik: 1.132 personer.

Gais segern gjorde av Gunnar Johansson 15 sek före matchens slut.

SMÅLL FÖR MFF

KARL-MARX-STADT (TT) Malmö FF förlorade stort vid en ishockeymatch på onsdagskvällen i Karl-Marx-Stadt där hemmalaget Wisnut vann med 11-2 (5-0, 4-2, 2-0).

Skåningarna gjorde nu sitt fjärde östyska framträdande på fem dagar och det har tydligen blivit för mycket för konditionen som tagit slut. FF-kanadensaren Strongman försökte visserligen hålla spelet uppe men fick aldrig något egentligt understöd från de andra.

STRYKTIPTSET 3 DEC

Stryktipskupongen för den 3 december, då ishockeytipset debuterar på pooltipsetkupongen, upptar följande matcher:

Blackburn-Fulham, Bolton-Newcastle, Chelsea-West Bromwich, Everton-Sheffield W, Wolverhampton-Arsenal, Charlton-Derby, Lincoln-Leeds, Luton-Southampton, Plymouth-Scunthorpe, Portsmouth-Middlesbrough, Stoke-Liverpool och Sunderland-Ipswich.

Ligan diskuterar spelarnas krav

LONDON (TT-Reuter)

Engelska ligans verkställande utskott diskuterade på onsdagen under två timmar de löner och ekonomiska villkor som rörlighets 2.700 yrkespelare i fotboll. Diskussionen var av privat natur och efteråt ville deltagarna inte avslöja om några mått och steg förberetts för att man skall undvika en planerad spelarestrejk.

Ligapresidenten Joe Richards nämnde dock att "vi beslutat anta inbjudningen från arbetsministern till ett sammanträde med honom på torsdag i nästa vecka. Dessförinnan lördag det sig inte att komma med några kommentarer".

Från idrottssekr.

Laholms FK.
Gymnastik i kväll kl. 18.

Nykter ungdom - framtidsungdom

Halländska ...

Forts. från sid. 1.

instruktiv föreläsning av hr Fransén, där predikan i nuet utgjorde ämnet. Predikan är ej något passerat, men den måste vara föremål för beständig omsorg. Den måste reformeras oupphörligen. Föreläsningen dock, att man kan reformera bort det bästa och få det mindre väsentliga kvar. "Textutläggning" i all ära, men det primära är att tolka Kristi gärning så, att det angår oss alla.

Evangelisation i ny miljö

var onskligen ett dagsaktuellt ämne. Till detta fick man lyssna vid sessionen i St. Johanniskyrkan. Föreläsningarna har att se till att i nya stadsdelar, i s k "sovtäder" och snabbväxande tätorter, tomter kan uppträda för uppförande av kyrkor. Söndagsskolor och ungdomsarbete måste igångsättas kanske till att börja med i någon källarlocal. Glädjande exempel påvisades hur församlingsgrupper tagit ansvar för dylikt pionjärbete och hur det burit frukt. Angeläget är också att barnen och de unga får växa in i församlingen och det sker genom att möta dem med evangeliet i den nya miljön.

En kväll på Frälsningsarmén tillsammans med Hemförbundet blev måndagskvällens avslutning. Kapten Per-Erik Nordlöf mötte menigheten med en "armehälsning", och kapten Nisse Vesterhav kaserade om erfarenheter från olika kärer och betydelsen av kvinnans insats i missionens tjänst. "Perspektiv på familjen" blev samlingspunkten för hr Franséns föreläsning, kvar men med nya uppgifter inom det svenska flyget.

Etiska huvudfrågor

Från Halmstad fortsätter general Rapp på torsdagen till Ronneby, och därmed har han besökt samtliga flottillfäll sedan sitt tillträde av chefskapet i somras.

Tivelsutan blev detta konferensens mest berikande föreläsning. Red Fransén framförde här i en dubbelföreläsning, vad den kristna etikens i gången tid och nutid har brottats med. Relationerna mellan lagen och budet, förhållandet mellan Jaget och Du-et.

Sista föreläsningen av mera enskild karaktär rubricerades: "Eskatologiska motiv i nutida predikan". Hr Fransén gav här ett tvärsnitt genom förkunnelsen av i dag sådana den framföres av frikyrkosamfundens namnkunnigaste predikanter.

Immanuelskyrkan stod som värld för sista mötet i högtiden, Pastor E. N. Gustafsson, Varberg, förrättade bibelläsning och bön samt framförde konferensens tack till frikyrkoföreläsningarna i Halmstad för visad gästvänlighet. Pastor Gösta Hammar riktade ett tack till föreläsaren, red Bert Fransén, för vad han förmedlat till åhörarna i dessa gemenskapsdagar. Så var man färdig lyssna till sista föreläsningen i den långa raden: "Arbetet - penninglösen och min nästa".

Förbundets halvårsmöte förlägges till Hälso under maj månad, 1961.

Pojke såg blod rinna från dörr

AUCKLAND, Nye Zeeland

(TT-Reuter). När 16-åriga Tony Jones efter en utflykt återvände till sitt hem, ett förfallet hus i Birkenhead, en förstad till Auckland, fick han till sin förskräckelse se att en rännil av blod flöt ut under ytterdörren.

Tony alarmerade polisen som inne i huset fann liken av hans föräldrar sockerarbetaren Charles Bertram Jones och dennes hustru Edna Jessie Jones, av Tonys bror Graham Charles Jones och slutligen av en äldre släkting till familjen Edwin James Jones.

Dramat är enligt polisen ett av de värsta på åttioåriga år. När kriminalkommissarie Specner, som leder utredningen, lämnade huset hade han en yxa med sig. Han berättade att det fanns huggsår på liken men inga skottsår. Han ville inte yttra sig om omständigheterna kring dramat förrän liken obducerats.

211110 kr till betesägarna men Kronan får expropriera

Dom har meddelats i det segslitna målet mot mulbetsrätten på Bonarps och Ljunghed, dvs den mark som numera disponeras av flyget Ljunghed. Expropriationsyrkandet bifölls, men staten får punga ut med avsevärt mera pengar än som medgivits.

Häradsrättens dom går ut på att staten skall betala 211.110 kronor i ersättning till de jordägare som tidigare haft mulbetsrätt på området. Staten hade medgivit en symbolisk ersättning på sammanlagt 100 kr. Domen innebär ingalunda att mulbetsrättsinnehavarna fick

vad de begärde. De hade krävt närmare 1.700.000 kronor. De 211.110 kronorna skall delas mellan många personer. Den som får minst måste nöja sig med 31 kronor och 68 öre, medan den som haft största andelen får hämta 15.140 kronor.

Naturens under

Det egendomliga trädet i Brunnsbergsskogen.

Vid Öströo gods finns som bekant ett par sammanväxna träd och de har — som kärt barn — många namn, bl a "Kärleksträden". I Brunnsbergsskogen kan man också träffa på ett par träd som lutar sig trolöst mot varandra. Stamdelen har börjat ympas ihop och det yngre trädet, en bok, ger likasom ett välbehövligt stöd åt sin partner, en tall. Det grövre trädet, tallen, är ett monster till träd, full ur skogsvärldssynpunkt, men ändå intressant med sina krumeluriska grenar, som griper omkring sig som fångstarmarna på en bläckfisk. Trädet har utstått mängden hård dust mot västanvindar och höll också på att bli ett vindfäll, klarade sig tåligen bra men fick en något

lutande ställning i tillvaron. Omsider började toppen böja sig uppåt — mot ljuset. En gren har väl på ett eller annat vis fått "livtag" om en ungbok i närheten och dragit den till tallstammen så hårt att de två — tallen och ungboen — växt samman. Boken som snott sig om tallen står nu som ett stöd, eller sträva åt den sneda tallen.

För en del år sedan blev den krokiga och greniga furan dödsdömd. Den bar en "bläck" med påslagen stämpel vid brösthöjd. Vederbörande huggare har tydligen tyckt att trädet såg för besvärligt ut att ge sig på eller, också kanske tyckt att det var en intressant trädkombination och därför låtit det stå kvar.

VEM VET?

Lexikon för en var av dr IVAR EK

Vet ni av att bland den egyptiske exkurg Farouks stora samling av nyare och äldre juveler, även fanns ett 2.000 år gammalt halsband, gjort troligtvis i Egypten av smaragder? När kung Farouks egendom konfiskerades av de nuvarande härskarna i Egypten, beslagtogs också detta halsband och såldes sedermera på auktion för omkring 800.000 kr.

Det finns en djurkyrkogård strax utanför filmstaden Hollywood där filmstjärnorna begravas sina döda älskingsdjur. Kyrkogården ligger i Stillhetens dal och kallas ofta också med detta namn. Många av filmsjälarna har djur, som de — liksom andra människor — värder och älskar som om det vore deras barn. Sedan djuren av en eller annan anledning dött vill de inte att de döda ska begravas hur som helst. Därför är denna kyrkogård för döda djur ordnad. Den har funnits under mer än fyra hundra år och det uppses att mer än sjuhundra olika djur hittills blivit begravda där.

Det finns naturligtvis många olika slags djur begravda där, bl a också sådana som vi kanske vanligtvis anser inte borde höra hemma där. Bland dessa kanske man kan nämna en guldskinka, som Ester Williams ägt och som hon där begravt följt av ett begravningståg i vilket många av hennes vänner deltog.

Den för länge sedan döda filmälskningen Rudolf Valentino hade en älskingshund, som hette Dolly. Valentino begravde hunden i Stilla dalen och lät resa en dyrbar mar-morsten med inskription på hundens grav. Genie Rogers har begravt en kanariefågel där och byggt ett dyrbart mausoleum över begravningssättet. Filmstjärnan Loretta Young tyckte mycket om att äka i en liten kärra efter en ponny, som hon hade i några år. När denna ponny dog, brändes hans stoft, som lades i en förgylld urna. Den urna ligger nu begravd på djurkyrkogården. Bland övriga avlidna djur har också Joan Crawford där begravt en av sina taxar, och på dess grav har hon rest ett kors med inskription.

Under regntiden i Liberia kommer det omkring 7.000 mm regn. Allt blir fuktigt och rått under denna tid som omfattar ungefär fem månader. Den varma fuktigheten gör att allt möglar på några timmar och klimatet är mycket ansträngande för alla som inte är vana vid det.

Efter regntiden kommer sju månaders heta då allting förvandlas till damm, enligt européer. Detta damm kommer från den förut av regnet upplösta jorden, och blir i stort tillstånd så fint att det tränger in överallt.

Nu är det ju så att förhållandena

Otrevlig epidemi

Raden av kassaskåp kupper i Småland fortsatte natten till fredagen i Urshult där en bilverksked blev av med ca 1.700 kr i kontanter. Tjuvarna tog med hela kassaskåpet som på förmiddagen inte hade kunnat anträffas trots att statspoliserna kopplats in i sökandet.

De två senaste nättarna har Alghult och Lammhult i Kronobergs län haft liknande kupper och tidigare har flera sådana förövats i Jönköpings län.

i de tropiska länderna ofta är sådana att många européer inte tål dem, under det att andra efter någon tid står ut med dem mycket bra. Det finns vita som bott i landet i flera år och en del av dem påstår att ovanstående beskrivning är felaktig. Regnmängden är nog riktig, den är ju officiellt uppmätt av myndigheterna, men för övrigt är förhållandena sådana att de endast kan bedömas individuellt. Man måste alltså först ha visat sig i landet någon tid för att man ska kunna bedöma, vad som är riktigt av alla de uppgifter som spritts både skriftligt och på annat sätt — alltså måste man komma underfund med hur regntiden och den heta tiden inverkar på en själv. Först då kan man få den riktiga uppfattningen av landets klimat. Och det är klart att det ligger mycket i detta påstående. Man kan alltså inte tro allt som sägs om främmande länder förrän man själv provat på!

Redan skyterna använde förgiftade pilar för tretusen år sedan och på olika håll på jordklotet har man använt — och använder fortfarande — på sina håll — gifter av olika slag. Sålunda är det uttrött att de vilddastammarna i norra Indien och i Indokina, använde (och använder) pilgifter som innehåller akonit, i Östindien använde man pilgift som innehåller stryknin, i Ekvatorialafrika används pilgift som utvinns av olika ströphantusarter, vars frön innehåller mycket giftiga glykosider, som kallas strofantiner, och i Sydamerika använder indianerna som pilgift den märkliga produkten kurare (stavas också rättare curare).

Både strofantinerna och curare, och även de övriga pilgifterna, har under senare år fått en stor medicinska användning. Strofantinerna används i ex numera inom hjärtmedicinen. Curare hemfördes från Sydamerika till Europa först i slutet av 1500-talet av den engelske sjöfäraren Sir Walter Raleigh, men först omkring år 1940 blev man på det klara med att giften med enastående verkan också kunde användas inom den praktiska medicinen. Ämnet används därför numera i stor utsträckning som muskelavslappande medel vid större bröst- och bukoperationer, varigenom narkosens djup kan minskas betydligt. Därvid minskas i betydande utsträckning de komplikationer, som stora doser narkos annars alltid medför.

Sjukvården inte bara kvinnogöra

Henrik Beer, som den 1 oktober kan sätta sig som generalsekreterare i Svenska Röda Korset på visittorget flyttar till Genève, där han tillträder posten som generalsekreterare i Röda Korsföreningarnas förbund.

Han började på Röda Korset samtidigt med Folke Bernadotte, det var år 1946. Redan tidigare ägnade han sig åt humanitärt arbete som sekreterare i Svenska kommittén för internationell hjälpverksamhet. Han är en av vårt lands mest beresta män med inemot 150 resdagar per år, han har besökt samtliga svenska städer utom en — Piteå — och han har varit på många platser utomlands.

I vårt land finns det 2.500 lokala Rödakorsföreningar, berättar den avgående generalsekreteraren. Det är de som ger oss entusiasmen, pengarna och arbetskraften samtidigt som de ger Röda korset personligt stöd och propaganda. Min roligaste och nyttigaste tid har jag haft då jag varit ute och rest, helst med tåg eller flyg, därför att det ger tillfälle till arbete under resan.

De flesta hotell har blivit så lika varandra och så otroligt fina. Tacka vet jag "den gamla goda tiden" då man lånade väckarklockan och lade betalningen på bordet innan man for.

Hr Beer har också god kännedom om våra samlingslokaler och det förvarar honom att svenska folket står ut med dem. Oftast är de uträkliga. Han beklagar att den lilla "byskolan" försvinner. Läroarna i dessa skolor var den lokala rödakorsledaren och den stödpunkt som de utgjorde för försvunnet.

Frivilligt arbete och hjälpverksamhet är inte på avskrivningen det tar sig bara nya uttryck. Jag har mött många underbara människor — kvinnor — som med god vilja och glädje sköter både familj och jobb och som hinner vara med i olika föreningar, där de gör verklig nytta. I det sammanhanget har jag ett budskap till karlarna, som ofta får hjälpa till med både blöjtvätt, städning och matlagning.

Nåmligen: Att det är en rättighet för varje människa att få ägna sig åt något frivilligt ideellt arbete. Det är dessutom nödvändigt för den själsliga hälsan och den inre balansen. Hemmet och familjen märker lättare, hustrun blir glad och allting flyter mer fraktionsfritt.

Röda korsets verksamhet är starkast på landsbygden. Där finns också den största procenten medlemmar. Gotland leder, där är 22 procent av befolkningen är i RK, följt av Kronobergs, Jämtlands och Hallands län. Dessa landskap har förhållandevis små städer. Det finns små landskommuner, där 70 procent av befolkningen är medlemmar. Det beror på att samhörigheten är större på landsbygden. Organisatoriska problem hör samman med de större städerna.

Trots att vi bör i ett "vårfrådsamhälle" är behovet av frivilliga insatser stort i vårt land. Ett av de största problemen utgör åldersvården med sin personalförbrist. I gamla tider var det naturligt att barnen tog hand om de gamla. Nu är ålderdomshemmet den enda utvägen.

Röda korset hade förr ett virrvarr av olika kurser. Det är bättre nu. Vad vi behöver — alla människor — är grundutbildning i sjukvård. Alla — även männen — borde få igenom olycksfalls- och hemvårdskurser. Hela vår hemmavård har nämligen blivit mycket farligare och sjukvården är inte längre enbart "fruntimmersgöra".

Det bli svårare att lämna Sverige, säger Henrik Beer. Jag känner hur fast man är kedjad vid hembygd. Men förresten, det kan vara nyttigt med nytt folk på den här posten. Själv har jag varit här i 14 år.

Jag känner miljön på mitt nya arbetsfält. Mina resor har fört mig till Genève flera gånger varje år. Röda korset i Genève är en serviceorganisation för alla världens Röda Korsföreningar och jag kommer att få kontakt med systerorganisationerna i såväl Ryssland som Kina och Grönland.

Den största aktion inom Röda Korset som Henrik Beer upplevt är Ungernhjälp. Den internationella flyktinghjälp överhuvudtaget har tagit allt större proportioner inom RK, och de senaste åren har vår värld drabbats av ovanligt många katastrofer.

Under sommaren har Henrik Beer lett det "Första internationella studiecentret". Där man bland annat lägger upp planer för hur Röda korsföreningar startas.

Jag hoppas, säger han, att vi slipper katastrofer. Överallt inom RK har hjälpverksamheten ökat på ett underbart sätt och det är klart att vi måste hjälpa. Men för mig är det också väsentligt att få hjälp på till att bygga upp nya RK-organisationer.

Henrik Beer är en språkknutig man. Han talar och skriver tyska, engelska och franska och "fuskar sig fram" — som han själv uttrycker det — på spanska, italienska och holländska.

Mitt testamente, när jag slutar här är: "Trots utvecklingen finns det fortfarande ett stort behov

huv av frivilligt arbete, ända ned till grannhjälp. Människorna måste ha rätt att hjälpa varandra. Vi måste komma ifrån anstaltskänslan och där har Röda korset en stor uppgift att fylla.

Cornelia

Plastpionjärerna känner sig hotas av storföretagen

STOCKHOLM (PRK)

Plastindustrin som hittills drivits fram av ett tiertal mindre företag med pionjärande håller på att utvecklas till en av storföretag dominerad näringsgren. Denna utveckling har med stor orsak följts av småföretagen i branschen, och nu har det kommit därhän att en konkurrentorganisation till Svenska plastföreningen reaktiverats i uppmanbart syfte att bli ett stöd för småfabrikerna i deras försök att klara konkurrensen från stordindustrin.

I vilken hög grad stordindustrin börjar intressera sig för plasttillverkning och utnyttjande av plast framgår av en artikel i branchorganet Plastvärlden, där man konstaterar att det inte längre bara är plasterna som erövrar stordindustrin utan också stordindustrin som håller på att erövra plasterna. Den citerade tidskriften räknar upp en hel rad transaktioner under de senaste åren som bekräftar riktigheten av denna tes. AB Plämanufaktur har köpt Svenska AB Polva samt dessutom med sin Bella-Bägarer gett sig på den snabbt växande marknaden för engångsbäglar för dryckesautomater o d AB Iffoverken har köpt AB Kenstharis. Iffoverken är modebolag också till Rörstränds porslinsfabrik som nu skall börja tillverka plastserviser. Svenska Cellulosaablaget skall investera ytterligare ca 5 miljoner kronor i plastfabriken i Holmsund. En del av investeringen skall komma plastforskningen vid bolagets laboratorium till godo. Plastvärlden nämner som ytterligare exempel bl a Gustafsbergsfabrikernas aktionsvärda expansionsprogram, Sv. Metallverksens stora framsteg på plastorsmrådet samt Skanska Åttikfabrikens utbyggnadsprogram och produktionsökning.

Den nyaktiverade föreningen inom branschen, Föreningen Svenska plastfabrikanter, tar av allt att döma sikte på att vara ett organ speciellt för den stora massan småfabrikanter. Den utgör en branschorganisation inom Svensk Industrireformering samt har bl a till mål att senare den del av plastbearbetarskaran vars produktions- och försäljningspolitik inte håller måttet, att genomföra ett utbyte av erfarenheter de olika företagen emellan samt verka för en ordentlig yrkesundervisning inom plastbranschen.

På tongivande håll inom plastbranschen är man fullt på det klara med att de problem de småare fabrikanterna brottas med pekar på en lösning, men för den skull anser man inte att det skulle vara till skada för svensk plastindustri att stordindustrin blandar sig i leken. Därigenom kommer branschen att tillföra erforderliga resurser för forskning och vidareutveckling i övrigt. Förekomsten av storföretag inom branschen behöver inte betyda att alla små företag slås ut — erfarenheterna från USA pekar på motsatsen, nämligen att små och stora företag mycket väl kan existera sida vid sida, varvid de förra ofta är underleverantörer till de senare. Man anser också att de mål den nya föreningen satt sig för är högst eftersträvsvärda och ägnade att medföra en strukturrationalisering på sund basis. Men i varje fall den ovan refererade tidningen Plastvärlden som i och för sig står fri i förhållande till branschens organisationer tycker att det borde räcka med en förening, gärna med olika sektioner för olika fabrikantkategorier.

KÖP INVAROSEN!
Hjälpa
VANFÖRA BARN
bli lekande barn
DE VANFÖRAS
RIKSFÖRBUND

Om vartannat

Föräldra-afton

En liten skrivelse från skolan om inbjudan till föräldraafton följer en dag med hem i skolväskan. Vad innebär en föräldraafton? Endast föredrag, kaffe, drickning och visit i ett klassrum? Kanske, men inte alltid, det kan innebära oerhört mycket annat.

En liten grabb börjar i skolan när sommar och höst mötas. Allt är nytt och främmande och fullt av frågetecken. För mamma innebär skolgången att pojken inte är hemma hela dagarna, att han börjar röra sig i bokstavernas och siffrornas värld och att fröken, denna gudabenedade varelse, fått en stor plats i gossehjärtat.

Dagarna går, just det här lilla ämnet till man har lite svårt med skolarbetet. Men man ser till att han gör sina hemuppgifter i vederbörig ordning och tänker tyvärr för sig själv att all vår början blir svår.

Så ringer man fröken en dag, frågar lite och snart står den svåra sanningen klar, pojken har det besvärligare än man velat tro. Och man blir heligt arg på sig själv för att man i sin mamma-värld inte gått sonen till undsättning i hans kamp med trilska bokstäver och svåråtgångade siffror. Det är lite bittert att någonsin inse att det är en svår försummelse man gjort sig skyldig till, att ha svikit sitt barn i portingen till läsandets och räknerikets värld.

Och lite tragglande och valhant börjar vi vår "hem-skola". Vi tonar s och m och ritar en ekorre för e, vi plockar n och f i en liten pojkes minne och vi begynder läsa. S och e blir se, k och o blir ko och många fler ord får vi så småningom fram. Och där är vi när dagarna F kommer.

Ja, det blev föredrag med ord som ruskade om i ens lugna vardagsinnehåll. Olika problem belystes och kommenterades och olika värderingar drogs upp. Det är mycket som står vid väggarna på ett barns väg mot en sund och vuxen samhällsmedvetenhet. Och det stod oerhört klart för en hur oändligt stor betydelse en mors och fars, ett hems, handledning och varande har.

Att vi föräldrar har det avgörande inflytandet på våra barns fortsatta liv. Om ock samhället borde inse betydelsen av att inte endast skapa nya stadsdelar med moderna bostäder, skolor, butiker och torg och sedan strunta i var ungdomarna tillbringa sin fritid. Det borde vara naturligt och självfallet med ungdomsskolor och kompetenta ungdomsledare i varje nytt större bostadsområde, det skulle nog befrämja hälsa och trivsel och förhindra många galenskap.

Så serverades kaffe och diskussionens vägar gick höga mellan borden, men man enades om att barnens spring ute om kvällarna är ett ofog och bör förhindras varefter vi gick till samling i respektive klassrum. Man slog upp ett bänklöck och det gjorde lite ont att veta att den här världen går inte att dela med barnet. Man skulle vilja sitta vid hans sida där i skolan och hjälpa den lilla handen att forma siffror och bokstäver, skulle vilja ge av sig själv för att göra det lätt för honom att läsa, skriva och räkna. Men arbetet i skolan är hans eget arbete, han måste själv klara sig här, men grunden skall vi bygga hemma.

Fröken är underbart rar och förstående och "ven om man rygar litet för en eventuell test och individuell undervisning så är dock allt för att hjälpa just barnet. Men djupt inom sig känner man att man själv kanske har nyckeln till hans kunskapskurva. Ett levande intresse från far och mor parat med kärlek och förståelse skall hjälpa vad som brister. Vi skall alla tre klättra uppåt över alfabet och siffror och vi skall nå dit där en liten pojkes egen förmåga går hand i hand med skolans krav på utveckling. För vem kan känna sitt barn djupare än den som burit det, fött det och älskat det.

Och när man i natten far hem är det med en större insikt om vad och varför och hur när det gäller ens barn, och det är väl just detta som är egentliga meningarna med en föräldra-afton.

Liri.

Förtroliga stunder

"Grubblande Eva". 1) Naturligtvis ska ni fortsätta att skriva till den där pojken om ni finner honom sympatisk. Och naturligtvis ska ni helt öppet tala med honom om er inställning till krig. Fråga rent ut varför han gick med sig frivilligt den där gången, så slipper ni grubbla och sedan ser ni ju själv om ni kan godta hans skäl eller inte. Visst är det vackert att vara patriot, för nog vore det underbart med fred i världen. Men det är inte ett krig kan också dikteras av idealiska känslor som fosterlandslängtan, vilja att kämpa för ett ideal och mycket annat positivt. Märker ni sedan att ni avslutat inte kan gå med på hans inställning så säg klart och tydligt ifrån — men varför inte göra ett försök? Han kanske har ändrat åsikt sedan dess eller han kan kanske övertyga er om att hans ställningstagande hade för er godtagbara grunder. 2) Tyvärr kan jag inte lämna adress på någon sbylla — och personligen tror jag det är bäst för oss att inte försöka utforska framtiden. Så pass lätt påverkad som ni tycks vara kunde en spådkvinna suggerera er till alla möjliga slags felaktiga förhoppningar eller orsaka er fruktan, och nog ligger det mycket i ordet som säger: "Människan spår och Gud räddar." Skriv gärna igen och hjärtligt hälsning.

"Hjälplös". Jag förstär att det måste kännas hårt att betraktas som sjuk och inte återfå friheten när man själv känner sig frisk och i balans. Men antagligen anser läkarna att ni inte ännu är stark nog att uppta kampen för tillvaron utanför sjukhusmurarna. Det ligger naturligtvis i en läkares intresse att patienten ska vara så återställd som möjligt så han lämnar sjukhuset och att risken för återfall ska vara minimal. Men kan ni inte tala med kuratorn som säkert kan ge er råd och upplysningar! Och försök att ha tålamod! Så trängt som det är på alla slags sjukhus i vårt land behåller man sällan patienter längre än det är nödvändigt. Och varför inte redan nu ställa in er på det ni tänker äga er åt då ni blivit fullt friska igen? Kanske finns det möjlighet till studier eller olika slag av terapi där ni vistas? Och skriv gärna igen närhelst ni önskar. Med hjärtligt hälsning.

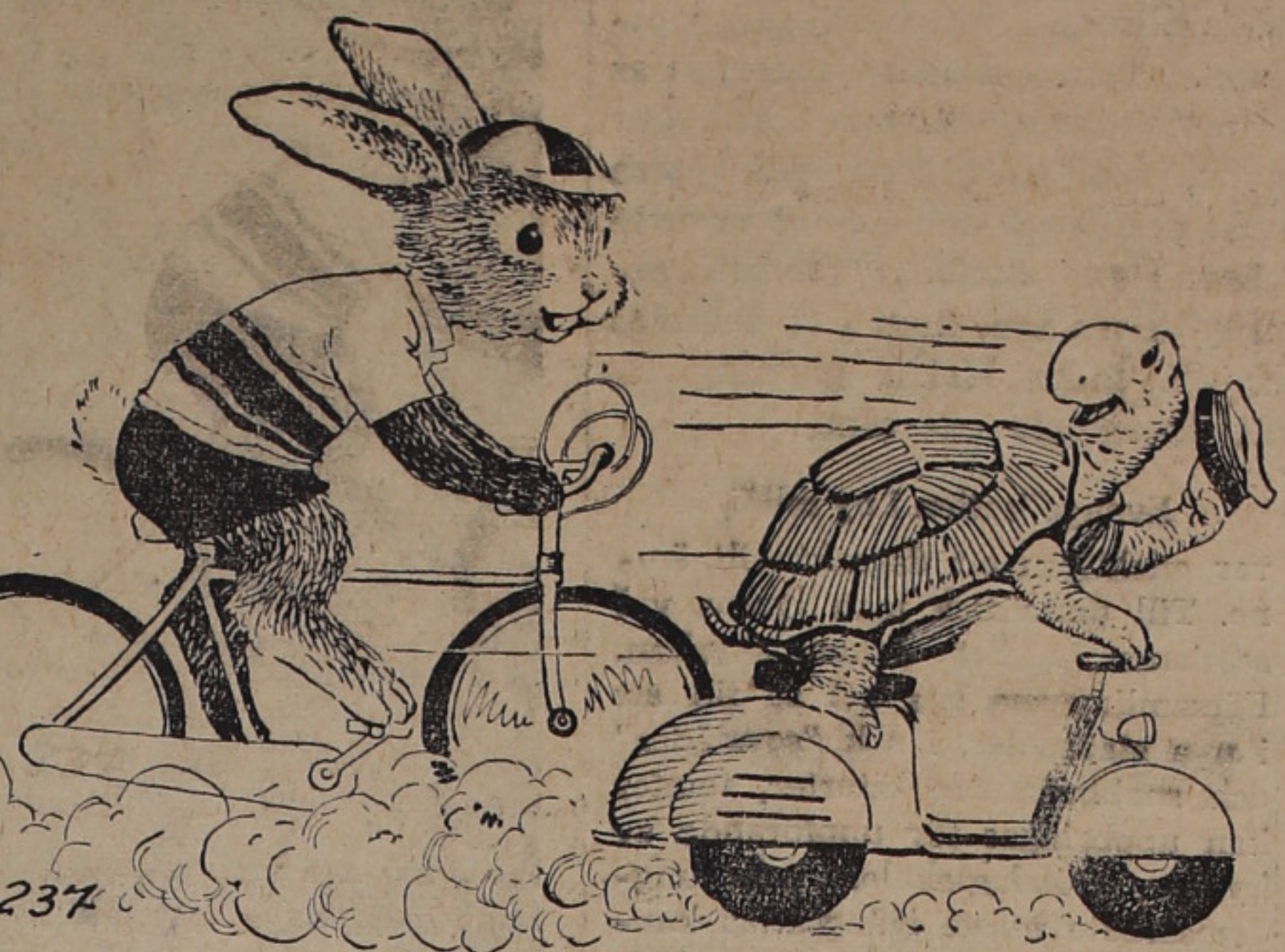
"Gallie"

DJURPRAT

Text: Kai Rosenberg.

Ill: Mogens Juhl

Då sköldpaddan körde i rån Jösse Storskrävlare

Jösse var mycket stolt över sin nya fina racercykel. Den var knallröd med nedsvängt styre och handbroms, så det var egentligen inte så underligt att Jösse var stolt över den. Det var bara det tråkiga att han skrot så förskräckligt med den. För det gjorde han verkligen. Alla skulle se och beundra den, och det gjorde man gärna, för det var verkligen en mycket flott cykel. Men man blev trött när Jösse i timtal kunde breda ut sig om cykeln och hur fort han kunde åka på den. Och att Jösse kunde åka fort var i grund och botten inte heller så märkvärdigt, för han hade ju långa och mycket starka ben att trampa med.

Benen var han också stolt över. Och det var egentligen ganska underligt, för med hade han ju inte skaffat sig själv!

En dag hoppade han av cykeln utanför huset, där sköldpaddan bodde. Sköldpaddan satt på sten-trappan och hörde tålmodigt på då Jösse för ethundrasettundade gången berättade om sin nya cykel och hur fort han kunde åka på den.

— Det tar bara en timme för mej att åka hem, så han till slut hoppade i sadeln. Nu sticker jag, för jag ska hem och ha grönkål.

— Ja, svarade Jösse, det är synd att du inte har en cykel.

Men samtidigt skrattade han och sa något som han inte skulle ha sagt.

— Men även om du haft en, hade du ju i alla fall inte kunnat använda den — med de skeva ben som du har! Du är annars välkommen om du hinner krypa hem till mej innan jag har ätit upp allsammans själv. Adjö och på återseende, lilla kortben.

Jösse hade inte ätit tio minuter förrän han upphavs av en scooter. Och vem satt på den? Jo, det gjorde sköldpaddan!

— Har jag inte ett flott åkdon? ropade den, jag köpte den i förrgår. Ja, nu sticker jag iväg, för jag ska hem till dej och ha grönkål. Jag ska nog lämna lite åt dej, för du är säkert hungrig när du en gång kommer fram. Adjö och tack för inbjudningen!

VEM VET

Lexikon för en var av dr IVAR EK

Här kan ni få veta litegrann om hur många pärlor, som ansågs nödvändiga på kungligheters kläder förr i tiden när ett kungligt bröllop hölls. När Gustaf Wasa sålunda höll bröllop på Vadstena slott med Katarina Stenbock söndagen den 22 augusti år 1532 hade bruden och Gustafs döttrar i det föregående äktenskapet röda gyllensammetskläder på vilka var stickade flera "pärlband" (pärlband).

Detta hade gjorts av hovkräddaren Jörgen Bolling. På dessa fanns 5.962 pärlor!

Bruden bar en ny huva på vilken enligt kungens order pärlstickaren Paul Turott sytt fast inte mindre än 20.327 pärlor! Man undrar faktiskt hur hon orkade bära den tyngden på huvudet.

Kungens söner i de föregående äktenskapen, Erik, Johan och Magnus, fick nya sidenatlasdräkter till bröllopet och på dessa dräkter skulle det också vara pärlor. Skräddaren Hans Bertilsson sydde fast inte mindre än tillsammans 4.904 pärlor på dräkterna!

Framställningen av guldglas var typisk för den gammalkristna tiden i Rom och man har funnit många föremål framställda av dylikt glas i de katakomber som de första kristna i Rom på grund av förföljelsen måste anlägga under jorden. Katakomber är som bekant med gångar under jord förenade gravkammare.

Guldglas har framställts dels genom att vanligt glas belagts med guldbeläggning, ofta med inristade ornament eller figurer av djur eller människor, dels också genom att mellan två tunna glas göra en guldbeläggning. Guldets ligger då mellan dessa glas och är skyddat från beröring. Egendomligt nog är mest druckeskar av olika slag, som tillverkades av sådant dubbel guldglas, och det är också mest

Klara

Det är möjligt att i förvitt många hunder. Jag vred mitt åt andra sidan.

sådana kärle som man funnit i katakomberna.

Emellertid dog tillverkningen av dylikt guldglas ut de närmaste århundradena efter Kristus, men när porstillsatserna tog fart i början av 1700-talet i det gamla Böhmen, började man där på nytt guldglastillverkningen.

Spottormen kallas i Afrika en art glasögonormar med svart hals. På latin kallas den Naja nigricollis. Den har fått sitt namn av att den anses vid kitting eller annan retning utkasta, alltså spotta ut, en giftig vätska. Nu kanske någon undrar hur någon blivit i tillfälle att kitta en sådan glasögonorm, men då kan det svaras att spottormen inte alls är sällsynt och har fångats i tusentals exemplar av afrikanska ormfångare.

DOKTORN SVARAR

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsarens.

Första frågan med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

"40 år". Några skador genom överskott av C-vitaminer inträffar ej. Möjligt kan man säga, att stora mängder C-vitaminer i njurzonerna är tämligen onödigt, men en hel del läkare anser att ett visst överskott C-vitaminer skapar ett ökat skydd mot infektioner och kan ha en vitaliserande effekt på organismen. Dessa teorier är dock föremål för en hel del diskussion och något absolut säkert kan knappast sägas för närvarande i denna fråga. Riktiga är en medicin, som har en stimulerande effekt på centrala nervsystemet och skall under inga förhållanden användas längre tider, så vitt icke läkarordination på detta föreligger. Vid vissa typer av hjärnsador kan medicinen användas, men i andra fall kan medicinen ge tillväxning och ett beroende som kan kasta in patienten i en ytterligare förvärrad situation. Den sammansatta medicin, som ni efterfrågar, kan inte anses ha några skadliga biverkningar, förutsatt att den tas i de ordinerade doserna. Medicinen är en blandning av apitretande, vitaminhaltiga allmänt stärkande och delvis lugnande mediciner. Symptomat domning i händerna kan vara beroende på en massa olika saker och kan också vara en personlig egenhet, ett besvär av nervös natur eller hur man nu vill uttrycka det. I varje fall icke nödvändigtvis ett tecken på någon allvarlig cirkulationsrubning eller nervsjukdom, trots att domningen kan vara nog så påtaglig på morgnarna och ofta ganska besvärande.

"Fröken 74 år". Det förekommer, att mycket små gallstenar kunna passera genom gallvägarna och ut i tarmen. Det är emellertid inte alls säkert att era gallstenar gjort detta, bara därför att ni inte haft besvär på några år. Enda sättet att få svar på denna fråga är att begära en förnyad röntgenundersökning och ett förnyat ställningstagande från er läkare, huruvida operation skall rekommenderas. När man kommit upp över 70 år får man alltid räkna med att hjärtat är litet slitet och att en viss hjärtsvaghet i förhållande till en 25-åring alltid föreligger. Att därför tala om hjärtfel anser jag vara felaktigt, utan det är fullständigt normalt.

Av er beskrivning att döma torde ni emellertid klara er bra och vara stark och duktig, trots dessa krämpor och på det hela taget får man väl säga, att ni kommit undan ganska lindrigt vad det gäller sjukdomar av kroppslig natur och fysiska besvär. Mot er ångslan finns inga patentmediciner. Jag tror den bästa hjälpen ni kan få är en kontinuerlig kontakt med er läkare, där ni kan få alla råd och hjälp beträffande er hälsa.

"Lill Britta". Skyddssympning mot smittkoppor är obligatorisk.

Sällsamt mellanspel Efter tjugo års total stumhet återfick Louis de Cecchi i New Haven nyligen sin röst. Hans fru frågade honom om han ville ha ett glas saft och väntade ett tecken-svar. I stället sade Cecchi fullt tydligt: Ge mig litet vin hellre, det stärker.

Cecchi förlorade talförmågan när han föll från en byggnadsställning och skadade sitt ena ben. Han fick en svår chock. Under de "tysta åren" bad han innerligt. Minst två gånger om dygnet föll han i bönen. Nu är Cecchi dock stum igen och läkarna kan inte uttala sig om framtiden.

Sagt och skrivet

— Det är för mig en tes, som jag gärna skulle vilja behandla i något sammanhang med pressens folk: Kyrkan behöver pressen, det vet jag. Men jag tror också, att pressen behöver kyrkan, om den nämligen rätt skall kunna fylla sin utomordentliga uppgift i vårt samhälle och ge allmänheten inte bara vad den vill ha utan också vad den behöver ha.

(Conny Edlund)

Vet ni av att prinsessan Margaret och prins Armstrong-Jones helt nyligen stod i Windsors park och köpte slockepinnar på en söndag? På en söndag, lägg märke till det. En rättskaffens engelsman ska ägna söndagen åt andliga ting, såsom att äta rostbiff och bladdrä i psalmböcker. Hade detta inträffat för femti år sen, så hade prins Jones varit tvungen att lämna landet och tillbringa tre år med att jaga tigrar i Indien medan folk glömde vad som hänt. Men för femti år sen fanns det inga slockepinnar — och nu finns det inget Indien.

(H-K i A-BI)

Fantasier om hur framtidens människor kommer att se ut brukar tala om varelser med väldiga huvuden och förkrympta kroppar, eftersom organ som inte används så småningom blir rudimentära, tvärbort. Men det där man nu för tiden gör med huvudet, d v s tänker, kommer i fortsättningen i allt högre grad att utträttas av maskiner. Så kanske även huvudet blir förkrymt. Men sitta kommer vi alltid att göra och mer och mer. Den kroppsliga som är sätte för sittande kommer aldrig att bli rudimentär. Det är den som kommer att dominera framtidens människans silhuett.

(Olec)

Nationalföreningens nya jul- och nyårsmärke

Svenska Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar utsänder i dagarna ett nytt jul- och nyårsmärke, det femtiotonde i ordningen. Konstnären Tommy Jonehed har utfört teckningarna till årets fyra barmotiv av vilka ett återges här ovan.

För tryckningen av märken och reklamskytalar svarar som vanligt Statens Reproduktionsanstalt. Märken tillhandahålls i häften och kartor om 50 st ävensom styckevis. Alla fyra motivvarianterna ingår i kartorna och häften. Priset är 5 öre per märke.

Inkomsten av märkesförsäljningen går till föreningens behjertansvärda arbete för folksjukdomarnas bekämpande. Föreningen hoppas även i år, att märket skall omfattas med varmt intresse av allmänheten. Föreningen, som ej åtnjuter statsanslag, behöver allt stöd som den kan få.

Märket säljes under tiden 15 november 1960—14 januari 1961 på landets alla postanstalter samt genom lantbrevbärare.

Enklare metod

Han tog kurvan i hundra kilometer, en sladdning och bilen slog runt. De två fann sig sittande på dikesrean bredvid bilvraket. Han lade armen beskyddande om hennes liv men hon drog sig undan. — Det är gott och väl, så hon, men skulle det inte ha varit enklare om du låtsas att bensinen tagit slut.

Skadedjur förtär mat åt 300 milj människor

FN:s experter för försörjningsfrågor i Geneve har enligt en färsk rapport uträknat att under det gångna skördeåret 1959—60, som slutade den 30 september i år, drygt 10 procent av världens totala brottskorrdar (de kommunistiska ländernas skördar icke medräknade), d v s 75,6 miljoner ton såd av i runt tal 770 miljoner ton, förstördes, resp förtärts av insekter och skadedjur. Av den förstörda brodmängden skulle 300 miljoner människor kunna livnäras under ett års tid.

Den engelska läkartidningen The Lancet serverar i sitt senaste nummer följande:

Läkaren frågade sin patient, en ung man, om det funnits sinnessjukdom i hans släkt.

— Nej, inte vad jag vet. Jo, när jag tänker närmare efter så har jag en moster som emigrerat till Amerika.

Sovjet bygger "flygande" bilar

Den sovjetryske bilkonstruktören och ingenjören Dimitrij Petko har i Moskva-radion meddelat att han blivit klar med konstruktionen av "världens första flygande bil". Fordonet liknar en vanlig bil och medför två propeller fram och bak, inmonterade i korta rör, i vilka propellarna kan röra sig med stor hastighet och möjliggöra fordonets start vertikalt och från vanliga

VAR FINNS DET MEST BABIES?

ANTAL ÄRLIGA FODELSE PER 1000 INVANARE

parkeringsplatser. Det är inte tal om helikopter, påpekade uppfinnaren, hellre om en sorts "flygande tefat", eller "flygande traktor", med plats för tre passagerare förutom föraren. Enligt ingenjör Dimitrij Petko är prototypen färdig. Produktionen kan påbörjas inom kort. Den "flygande bilen" kommer att göra omkring 100 kilometer i timmen — hastigheten kan emellertid genom ytterligare kompletteringar avsevärt ökas i framtiden.

Hartass lyckobringare i atomåldern

Konserverade hartassar i byxfickan är det nyaste modet i USA. Atomålderns människor tycks ha en fallenhet för djungellivets mystiska tro och det har blivit en jätteaffär "over there" att till affärsmän och akademiker bilda personer sälja kaninben som lyckobringare. Enligt en pålitlig uppskattning har smarta affärsmän i branschen under de två senaste åren sålt 10 miljoner uppstoppade hartassar som talismaner. Bland köparna märks alla samhällsklasser, i första hand dock affärsmän, skådespelare, forskare och kapploppsnästare. Det är många journalister som aldrig går ut på viktiga reportageuppdrag utan att ha hartass i byxfickan, påstår mr Brand, ägaren av den största firman i branschen. Han säljer omkring 1 miljon lyckobringare pr år. Mr Brand har olika priser. Bakre vänstra tassens kostar tre gånger mer än ett framben. En hartass enligt försäljaren en jägare erövade den 13 på fredagen kan lätt säljas för flera hundra dollar. Mr Brand har nyligen av en framstående börsmakare fått i uppdrag att få fram en hartass av en hare som skjutits av en rödhårig och skelögd jägare klockan tolv på natten på en kyrkogård. Efter flera månaders jakt och sedan ett trettiotal skelögda och rödhåriga anställda suttit hopkrupa på kyrkogårdarna, fick mr Brand tag i den enastående talismanen. Han avslöjar inte vad han fått betalt för det unika benet.

KULMAN

RADIO och TV

TORS DAG

den 17 november

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon Lätt på grammofoon
6.20 Morgonandakt av kyrkoherde Sten Kahlund Sång av Göran Stenlund
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Lätt på grammofoon.
7.00 Tips i tal och ton.
7.25 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av fil. mag. Hugo Cedergren.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten.
8.30 Hemmets magasin.
8.50 Antonin Dvorák Violinkonsert a-moll.
9.30 Skolradio.
9.30 Komplementkurs i engelska för femte skolåret.
10.00 I blickpunkten.
10.10 Förminskat landskap. Om kartan av Ingvar Lundin (1).
10.30 Radiorengöring för sjätte skolåret.
11.00 Programläsning. Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet. Dagens dikt.
12.10 Liten lunchkonst.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsen.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. En färgstark moral. Karl Axel Arvidsson berättar om Anders Zorn.
13.25 Tonerna de gå...
14.00 Fritimmen.
15.00 Riksronden.
15.10 Svalbona Margot Enders läser en berättelse av Carl Larsson i by.
15.30 Robert Schumann. Pianotrio nr 2 F-dur op. 80.
16.00 Om. Funderingar om stora tal och små möjligheter presenterade av Olof Forsén.
16.25 Andliga sånger.
16.40 Kyrkan i storstad. Vardagsbesök i Klara kyrka i Stockholm.
17.00 Nyheter och sjörapport.
17.10 Barnens brevlåda.
17.40 Grammofoonmusik. 1. Amoretentänze (Joseph Gungl). The Philharmonic Promenade Orchestra, London. Dir.: Henry Krips. 2. Golden days ur "Studentprinsen" (Sigmund Romberg). Solist: Earl Wrighton. Percy Faiths orkester.
3. The sidewalk of New York (Charles Lawlor-James Blake). Werner Müller orkester.
4. Lyktnäddens serenad (Nat Simon-Arne Alm). Karl Mikael, sång Mats Olsson orkester. 5. I won't dance (Jerome Kern). Don Baker, hammondorgel, och hans trio. 6. Fryksdalsdans nr 2. Öjebokören. Dir.: Birger Öjebö. 7. Zelena polka (Joseph P. Elsnic). John "Whoopce" Wilfahrs orkester.
18.05 Löpsedel.
18.10 Grammofoonmusik. 1. Ballade irlandaise (Emil Stern). Franck Pourcel orkester. 2. Joey's song (Joe Reisman). Michael Hill, cello. Johnny Spences orkester. 3. Marie la Française (Jacques Lurie-Michael Philipp-Gérard). Edith Piaf, sång. Robert Chauvignys orkester. 4. Las bicicletas (Salvador Morle). The Marimba chiapas.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.15 Lilla revyn. Malmöupplagan.
19.30 På tu man hand. Åke Jelving, violin, och Sten Carlberg, gitarr.
19.40 Åktenskapskontraktet.
20.00 Grammofoonarkivet kom!
21.00 Journalen.
21.30 Varför är det mörkt om natten?
21.45 Radio Pip. Thomas Funck med en pratsändare och egen röst.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.15—23.00 Trekvarten.

20.15 Fedja Pjas av Leo Tolstoj.
21.50 Lars Werle Pentagram för stråkkvartett.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.15—23.00 Radiobandet med Harry Arnold och gästtjänster.

Danska radioprogrammet torsdag

12.00 Middagskoncert. 13.30 Moderna underholdning. 13.55 Valutakurser. 14.00 Skolradio. 14.20 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35—15.30 Musik til arbejdet. 16.00 Dansk orgelmusik. 16.20 For piger og drenge. 16.50 Vildemar Skjerner læser. 17.15 Grammofoon. 17.30 Borskurser, varenoteringer, etc. 17.40 Vejrmelding. 18.00 Dansk for begyndere. 18.20 Tyskundervisning. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Teenager-hjernet. 20.00 Ord til min efterfølger. 20.20 Jazzklubben. 21.00 Radiosymfoniorkesteret. 21.30 Bogorientering for unge. 22.15 Engelsk for begyndere. 22.35—23.00 Den nordiske folkehøjskole og udviklingslandene.

FREDAG

den 18 november

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Lätt på grammofoon.
6.20 Morgonandakt
Sång av Göran Stenlund.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Lätt på grammofoon.
7.20 Lediga plåster.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av Ingrid Lundbäck.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten.
8.30 Lätt på grammofoon.
8.45 Skolradio.
8.45 Les Trois Mousquetaires (3)
9.05 Snickare Snugg snidar...
Talvård av Cajs-Marie Nygren
9.25 Hare We Go! (2)
9.40 Radiorengöring för sjunde skolåret.
10.10 Byggmästaren i naturen.
Lars Wilson berättar om bävern
10.30 Radiorengöring för femte skolåret.
11.00 Programläsning.
Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet. Dagens dikt.
Lunchmusik.
12.20 Fara-el i Norrland.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsen.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Antiken.
6. Resa i konstens Grekland.
13.25 Tonerna de gå...
14.00 En melon och en meter — vad blir det?
14.30 Svensk populärkonst.
15.00 Riksronden.
15.10 Radioföljetongen:
Vinden vände bladen av Elin Wägnér. Gunnar Bröström läser sextonde avsnittet.
15.40 Besökslist.
16.40 För flickor och pojkar: Som matros på Vega.
17.00 Nyheter och sjörapport.
17.10 Grammofoonmusik. 1. Förspel till tredje akten ur "Lohengrin" (Richard Wagner). Berlins filharmoniska orkester. Dir.: Eugen Jochum. 2. Elisabeths bön ur "Tannhäuser" (Richard Wagner). Solist: Aase Nordmo-Lövhjelm. Philharmonia orchestra. Dir.: Walter Süsskind. 3. Nocturne (Michael Glinka). Nicanor Zabaleta, harpa. 4. Heimliche Aufforderung (Rich. Strauss). Peter Anders, sång. Michael Raucheisen, piano. 5. Ur baletten La source (Leo Delibes). Romanska Schweiz symfoniorkester. Dir.: Victor Olof. 6. Två lettiska sånger (arr. J. Vitos). a) Vid ditt höga vita fönster; b) Slut ögonen och le. Adele Pulcinella-Karpa, sång. Lettiska kvartetten. 7. Drömmebilleder (Hans Christian Lumbye). Danska radions symfoniorkester. Dir.: Lau-ny Gröndahl. 8. Langt ud i skoven. William Clauson, sång med kör. 9. Deltens väder (efter Jon-Erik Hall, Hasserö). Eric Göt och Theodor Ohlsson, violin. 10. Min lillebror (Thore Skogman). Carli Tornehave, sång. Gunnar Lundén-Weldens orkester. 11. En krona för varje kyss (D. Woods-E. Norström). Britt Damberg, sång. Gösta Thesleus orkester. 12. Lyckliga Henriks polka. Paul Norrback, dragspel. Ensio Kostas orkester.
18.05 Löpsedel.
18.10 Grammofoonmusik. 1. Ur "South Pacific". (Richard Rodgers-Oscar

Hammerstein II) a) Some enchanted evening. Fred Hartley, piano, och hans orkester; b) A wonderful guy. Solist Margaret Whiting. Russ Garcia orkester. 2. Amor (Gabriel Ruiz). Buddy Cole, hammondorgel. 3. Fästmanen o' möa (Sten Carlberg-Tage Danielsson) Egon Kjerrman. Annika Risberg och Bo "Knaggen" Källqvist, sång. 4. Mon petit canard (Aimable). Aimable, dragspel, och hans orkester.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Historiedags.
Georg Funkquist läser Hasse Z.
19.30 Refrängen.
20.00 Med Petter Frisk genom Europa. En återblick.
20.30 Hemma i Hamburg.
Melodier kring en hamnstad.
21.00 Journalen.
21.30 Musik för miljörer.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.15—23.00 Godnattmusik på grammofoon

FREDAG Program 2.

17.00 Nyheter.
17.05 Tonerna för tonåringar.
17.35 Kontakt med Thalia Amathör spelar teater.
18.05—19.05 Se P 1.
18.10—18.25 Regionalprogram: Norrbottenskvarten.
XYZ-kvarten.
Västkvarten.
Sydkvarten.
Ungdom på fritid.
19.05 Radiopoeten.
19.06 Walter Gieseking spelar Brahms Ur Klavierstücke op. 118.
19.15 Tidsspeglar.
20.00 Sibeliuskonsert.
20.45 Frågor för författare En studiepublik i Stockholm frågar och internationella litterära personer svarar.
22.00 Nyheter och väderlek.
22.15—22.40 Broadcast Stories — The Snowman by Adrian Vincent. Uppläsning på engelska av Valentine Dyall.

Danska radioprogrammet fredag.

12.00 Alborg Byorkester spiller.
13.30 Lisbeth Movin læser. 13.55 Valutakurser. 14.00 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35—15.30 Musik til arbejdet. 16.00 Klaver og bas. 16.20 For piger og drenge. 16.50 Grammofoon. 17.10 Sange af Clara Schumann. 17.30 Borskurser, varenoteringer etc. 18.00 Tyskundervisning. 18.20 Svensk musik. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Den nordiske enhedstanke i krydsforhør. Hørebilleder. 20.15 Corelli — Bach. 20.45 Gmle dage på ondt og godt. 21.20 Husmor og udearbejdere. 21.30 Edmundo Ros' orkester. 22.15 Bogkronik. 22.35—23.00 Russisk for begyndere.
Program II. 18.00 Musik ved spisetid. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Vers og viser fra aviser. 19.35 Haydn. Strygkvartet. D-dur. 20.00 Orientering. 20.30 Nu skal vi hygge os. 20.55 Radioteatret. Nils Petersens radiospil Skriftet. 22.15—23.00 Grammofooncauseri.

VECKANS SVENSKA TV.

TORS DAG 17 NOVEMBER

18.00—18.45 För flickor och pojkar: Så lekte mamor och mor-morsmor. En titel i Nordiska Muséets leksskafferi.
20.00 Aktuelt.
20.30 Seger i mörkret (Dark Victory). Amerikansk långfilm från 1939.
(Ej lämplig för barn).
22.10—22.55 Brännpunkt i Bokens vecka: Dör litteraturen i världssamhället? Interdiskussion debatt på Lilla Hornsberg.

FREDAG 18 NOVEMBER

16.00—16.20 För de yngsta: Bom, den lille trumslagaren och Lek-hörnan med Alice Röberg.
19.30 Bokhörnan Plock bland nya böcker.
20.00 Aktuelt.
20.30 Är det så svårt med danska? Volmer Sörensen och Åke Palek samtalar inför morgondagens underhållning från Köpenhamn.
20.45—22.45 Eugen Onegin Opera i tre akter av Peter Tjajkovskij efter romanen med samma namn av Pusjkin.

VECKANS DANSKA TV.

Torsdag.

15.30—16.00 För de 6—10 årige.
20.00 Aktuelt.
20.20 Ti minuter november.
20.30 Håndbold Danmark—Finland.

Rim med Reson:

Astrid av Norge ska gifta sig med en disponent i Oslo.

Norska sessan Astrid sa: — Kungligt blod är nog så bra. Men mitt hjärta kan ta fuff även för en vanlig gutt!

Per Prinsessgemål.

21.40 Husker De 1920?
22.10—22.25 Nordisk debat. (Nordvision fra Stockholm).

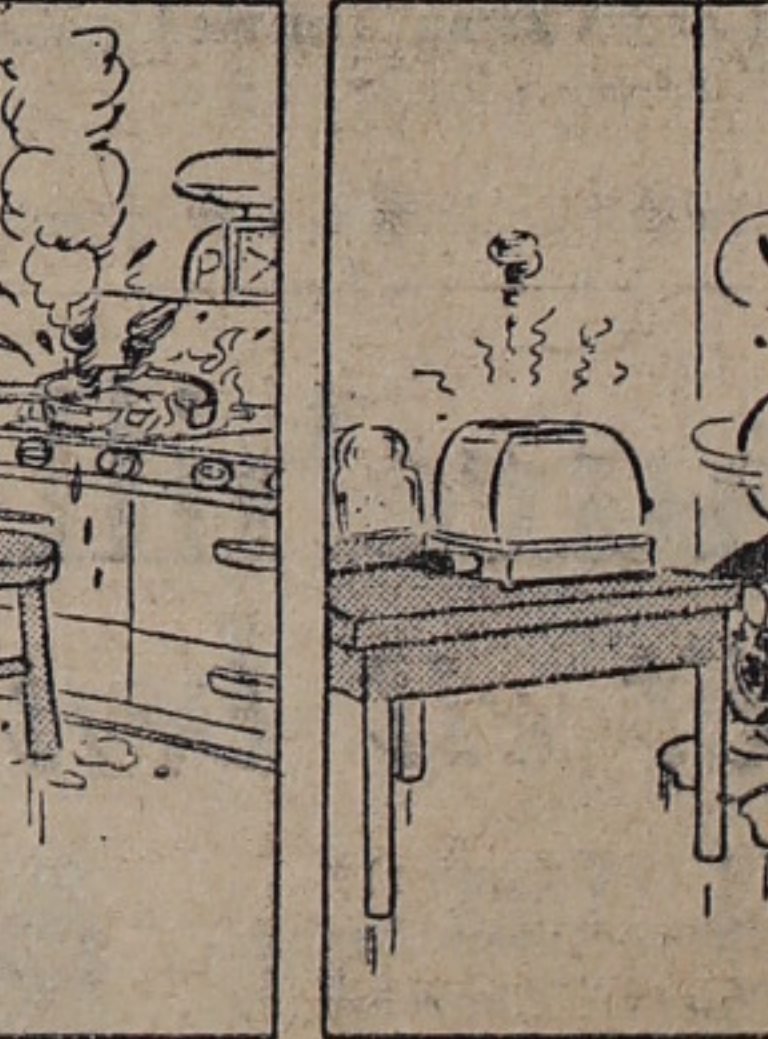
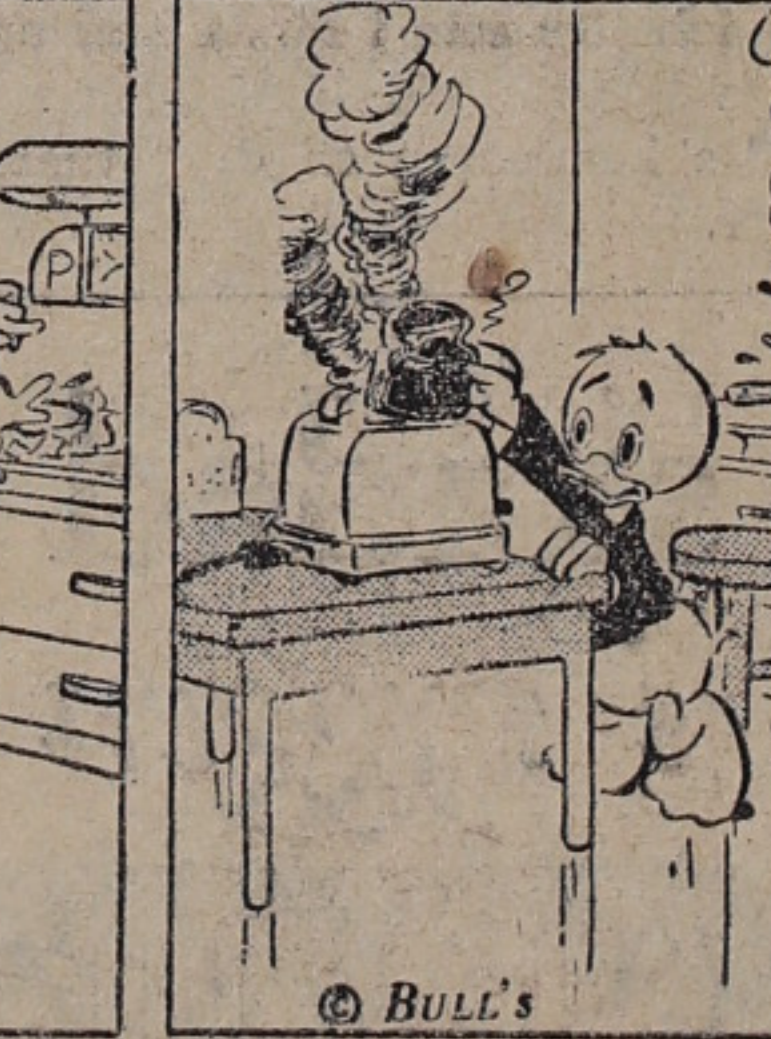
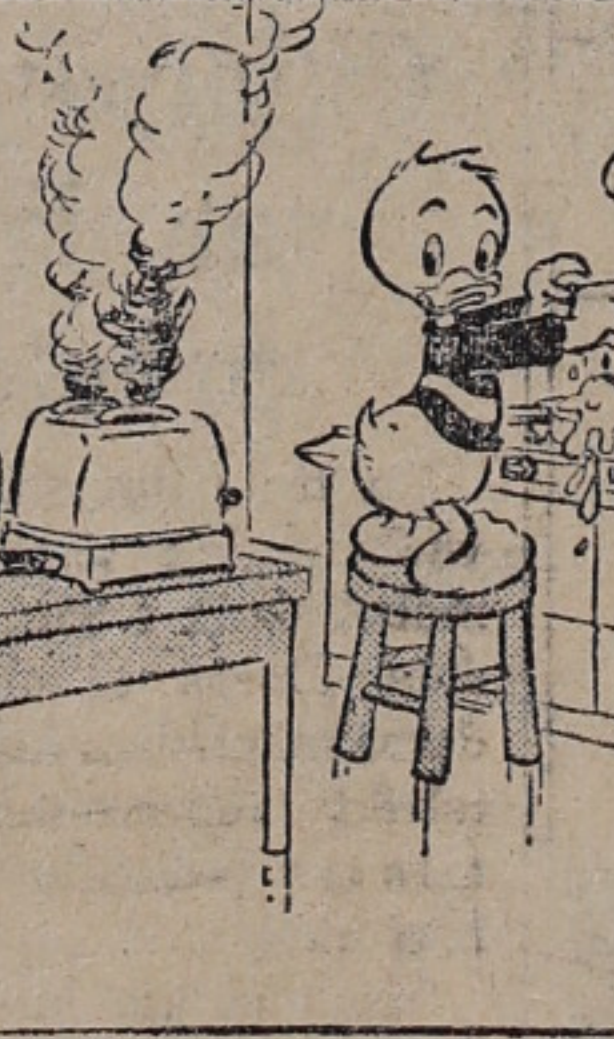
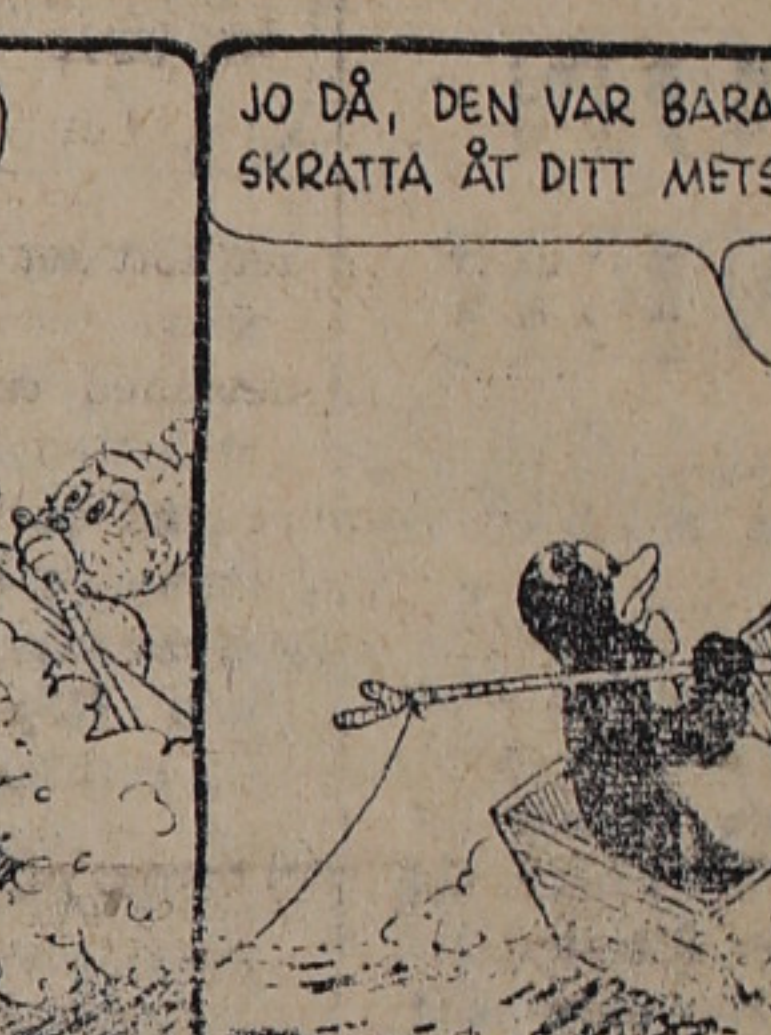
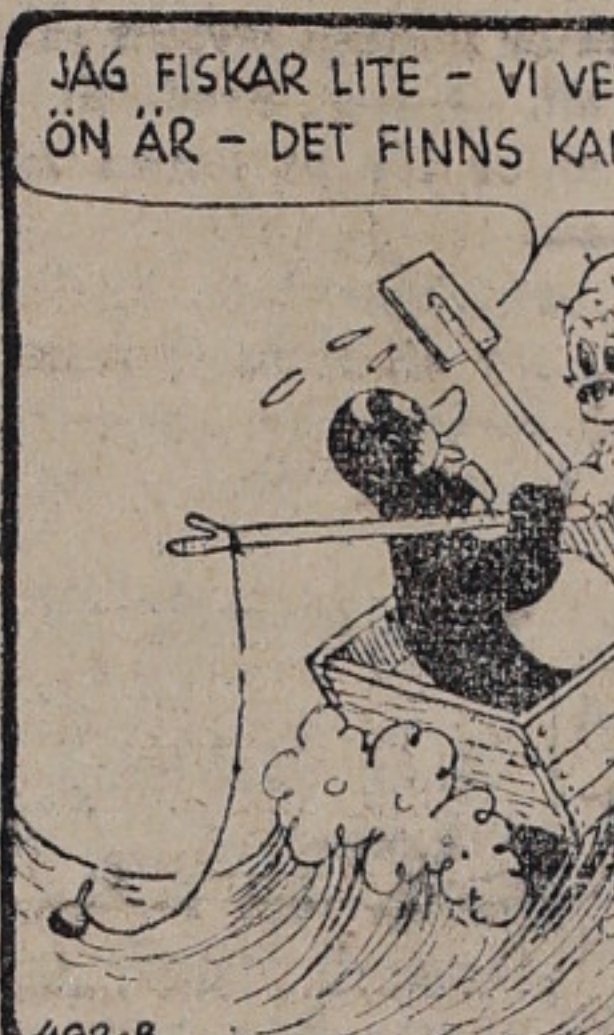
Fredag.

15.30—16.00 För piger og drenge.
20.00 Aktuelt.
20.20 Reportage om fregatten "Jylland".
20.40 Red Shelton Show.
21.05—21.25 Sportsorientering.

Rädda Barnens

i Laholm speläskkampanj
Postgiro 416885

BILLMANNEN
NALLEPELLEPINGO
FILIP
MAJKE
KALLE
ANKA

Äktenskapskontraktet

Av ANNA SKOG

(31)
Tystnaden som följde var pinsam. De två kvinnorna verkade som om de knappt vågade röra sig. Helge vände tvärt om på klacken och lämnade dem.
Han gick upp i Brittans rum, där hennes parfyv ännu hängde liksom i luften. Genom den halvöppna skäpdröven såg han hennes klänningar hänga klänningar som aldrig mer skulle sluta sig kring hennes smärta kropp.
Han fattade det inte. Det kunde inte vara sant. Ah, han skulle ha stannat och slagits för henne den där kvällen, tänkte han ängstfullt. Han kunde inte känna vrede. Han kunde inte hata henne — ännu. Slaget hade förlamat hans stolthet och hans förmåga till vrede. Han kunde inte ens tänka.
Gamla minnesbilder fladdrade förbi, avlägsna och torderande som hägringar för den törstige öken-vandraren. Det var inte minnen från den senaste tiden utan från mer fjärran och lycklig tid.
Britta som han först sett henne hos Sandberg, Britta som hon brukat stå i dörren till deras hydda och stirra nedåt vägen, då han varit borta, Britta med sina förfärliga fötter, Britta den första han kastat ut Stefan.
Plötsligt kom hans stolthet till liv och därmed smärtan. Han var stolt, Helge och detta var som ett piskslag i ansiktet. Hur kunde Britta behandla honom på detta fega sätt, hur kunde hon svara honom så!
Ensam i det mörkande, parfyv-doftande rummet kämpade Helge sin kamp till slut med sig själv. Varje känsla av kärlek och ömhet, varje minne rev han ut ur sitt hjärta.
När han kom ned för trapporna till de andra, var han så blek och sammanbiten att de andra inte vågade säga ett ord mera om det som de alla tänkte på.
Lunchen igenom konverserade Helge hövligt och likgiltigt om neutrala saker. Maj-Britt satt mitt emot honom med gråa ögon, till

en borjan teg hon, men mitt under mältiden flög hon plötsligt upp.
— Hur kan ni sitta här på detta sätt! Det är ohyggligt — och det är ohyggligt för henne också.
— Maj-Britt, håll dig lugn, sade Mimmi, vasst.
— Håll mun, skrek Maj-Britt, gällt och såg med flammade ögon på Mimmi. Teor du inte jag har lagt märke till, hur du har tassat i hållarna på henne hela tiden och hoppats och bett om något att lägga henne till last? Jag förmodar, att du är nöjd nu.
Hon lyfte handen som för att slå Mimmi.
— Maj-Britt, ropade fru Kärrman förebrående, och Maj-Britt brast i tårar.
— Jag bryr mig inte om det — jag håller av henne. Vad hon ägnat, håller jag fortfarande av henne, även om hon rynde sin väg med den där tjujske skådespelaren, även om hon svik mig igen bror. Det var vårt eget fel, jag vet det, vi var fullkomligt vidriga mot henne. Hon led av det, hon led försvärlat, jag VET!
— Lämna bordet eftersom du inte kan behärska dig, sade fru Kärrman strängt, och Maj-Britt slängde servietten i stolen och rusade mot dörren.
— Maj Britt! utropade Helge, res-

te sig och sträckte armarna mot henne.
Med en snyftning kastade hon sig i hans famn och slog armarna om hans hals.
— Du är en snäll flicka, sade han med bruten röst.
Maj-Britt slet sig lös ur hans famn och rusade ut.
— Vi kan i alla fall inte äta mer, sade Mimmi och gick fram och lade värdjande sin hand på Helges arm. Kom, går vi ut på verandan.
Fru Kärrman såg dem gå ut tillsammans, och ett gammalt hopp kom åter till liv i hennes hjärta. Mimmi röst hade varit så full av sympati, hennes ögon så ömsinta. Ingen kunde motstå Mimmi.
Kanske efter alla misstag som begåtts att dessa två till sist ändå skulle finna varandra, kanske att fru Kärrman till sist skulle få se sin käraste önskan gå i fullbordan.
Kapitel 12
Det var en vinterdag, och Helge satt på sitt kontor och stirrade ut genom fönstret mot himlens tunga, blygrå, drivande moln. Hela den stora grå staden låg svept i regndis, och regndropparna låg som ett spetamöster över kontorsfönstret. Han kunde aldrig se regn och övader utan ett hans minne gick tillbaka till överdagarna bland tjuften.
Återigen kände han den lilla hyddan skälva i orkanens vilda grepp. Så regnet som svepte över lyghederna, kände den salta smaken av blod i sin mun, när Steven den där övaderskvällen hade spräckt hans läpp. Brittans ögon såg upp mot honom genom regnvädrets grå skymning, ögon fulla av kärlek.
Ängsten skär som ett svärd genom honom. Hans våldsamt uppskrivade stolthet höll sig i bakgrunden just nu, han hade helt gett sig hän åt sin längtan efter och sitt behov av Britta. Britta — hans hustru — hans kamrat. Allt detta hade hon varit på en gång. Men han hade inte kunnat hålla kvar henne.
Varför skulle han gå hela den tröttsamma smärtans och minnenas väg igen, undrade han och ryggade tillbaka från pinnen i sina tankar. När allt kom omkring hade hon aldrig älskat honom riktigt. Om hon hade älskat honom, skulle hon aldrig gett sig i väg med Mikael Bergman.
Vad fanns hon just nu — just stora grå staden låg svept i regndis, och regndropparna låg som ett spetamöster över kontorsfönstret. Han kunde aldrig se regn och övader utan ett hans minne gick tillbaka till överdagarna bland tjuften.
Mimmi stod leende framför honom, vacker trots det ohyggliga vädret. Som hon kom in, fylldes rummet av parfyvdoften från hennes pålsverk.
— Det är sådant avskyvärt väder att jag kommit för att köra dig hem, Helge, sade hon ljuvt. Så dyrt det är här inne. Varför har du inte tänt ljuset?
— Tja, jag sitter och funderar på en hel del, svarade Helge undvikande och vred på knappen på sin skrivbordslampa.
Det var som om Mimmi strålat ut tillika med rummet. Mörk och glimmande — som en ädel ros — stod hon där. Hennes ögon var fyllda av det ambrafärgade ljuset. Lika sprödt, lika fulländad som de styva orkidéerna, som var fastnålade vid hennes pålskrage.
Mimmi ljuga, vänliga närvaro fördrev det bittra minnet av Britta. Mimmi körde honom hem, och hennes små, vita händer förde skickligt den stora bilen genom trafikens brusande virrvarr.
En känsla av trött frid grep Helge, när han satt avslappnad bredvid henne i bilens hemtrevliga intimitet och såg regnet skölja över rutorna. Snart var det jul — det skulle bli en regnig och snölös jul. Tänk, att det snart var jul. Britta hade lämnat honom mitt i högsom-

Nazibetonat examensämne för humanist?

Universitetskanslern har anmodat matematisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet att skyndsamt inkommit med utredning om erfarenheterna av docent Bertil Lundmans ämne fysisk antropologi såsom examensämne i filosofiska examina.

Fakulteten har vidare ålagts att avge ett motiverat uttalande om ämnet på längre sikt skall behållas som självständigt examensämne inom fakulteten.

Kurslitteraturen i ämnet har tidigare kritiserats i pressen såsom föråldrad och innehållande nazibetonade läror vilket ledde till att kanslern i maj i år fastställde ny studieplan för ämnet. De uppgifter som hittills lämnats till kanslern under utredningen är för vaga för att man skall kunna ta ställning anser kanslern.

Detta är den väg, som leder en förstörd jungfru över till de oförständiga, från ett vaket gudsliv till självbedrägeri.

MÖBLER
HOLMS i modernaste
utförande.
HOLMS
MÖBLERING
Tel. 0431/70234
Båstad

LAHOLMS TIDNING

TORS DAGEN DEN 17 NOVEMBER 1960

I DAG:
NAPOLEON
Solen går upp kl. 8.04 och ned
kl. 15.50.
I MORGON:
MAGNHILD
Solen går upp kl. 8.06 och ned
kl. 15.48.

Lägre kvinnolönerna är Sveriges negerproblem

Likalisationsprincipen och det därmed sammanhängande motionsförslaget om en objektiv arbetsvärdering inom det statliga avlönings-systemet var jämte frågan om en ekonomisk uppskattning av hushållsarbete de ämnen som tog större delen av tiden vid riksdagens debatter på onsdagen.

Det största intresset tilldrog sig folkpartimotionen om ratificering av internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention om lika lön för lika arbete. Den hade avstyrkts i utskottet där emellertid sju av de åtta borgerliga ledamöterna reserverat sig för bifall. Kamrarna avlog motionen efter rösträkning, som i andra kammaren gav 108 röster för utskottet mot reservationens 74. I första kammaren blev röstslifforna 83 mot 44.

I första kammaren yrkade både nuvarande LO-ordf. hr Geijer och hans företrädare förste vice talmannen hr Axel Strand, båda socialdemokrater, avslag på motionen. De hävdade att lönefrågorna är en angelägenhet för arbetsmarknadens parter och att det steg som dessa tagit för att få bort diskrimineringarna är av större värde än en ratificering.

I denna kammar stred fru Hamrin-Thorell (fp) för kravet på en ratificering som hon betecknade som ett rättfärdighetskrav från kvinnorna. Hr Persson i Luleå (k) deklarerade att hans parti stöder reservanterna och fröken Nordström (fp) hävdade att den internationella kvinnovärlden står undrande inför den svenska inställningen till ratificeringsfrågan.

I andra kammarens längdebatt om likalisationsprincipen deltog civilminister Lindholm. Han

Statsministern uppvaktades om Algeriet

En unik uppvaktning för statsministern ägde under onsdagen rum. Ett 30-tal representanter för de fyra demokratiska partierna uppvaktade honom nämligen i Algeriet-frågan, varvid överlämnades en skrivelse med uppmaning till svenska regeringen att i FN aktivt verka för en fredlig lösning av konflikten i Algeriet. Sverige borde förorda en folkomröstning under betryggande kontroll för att ge det algeriska folket möjlighet att själv avgöra sitt öde.

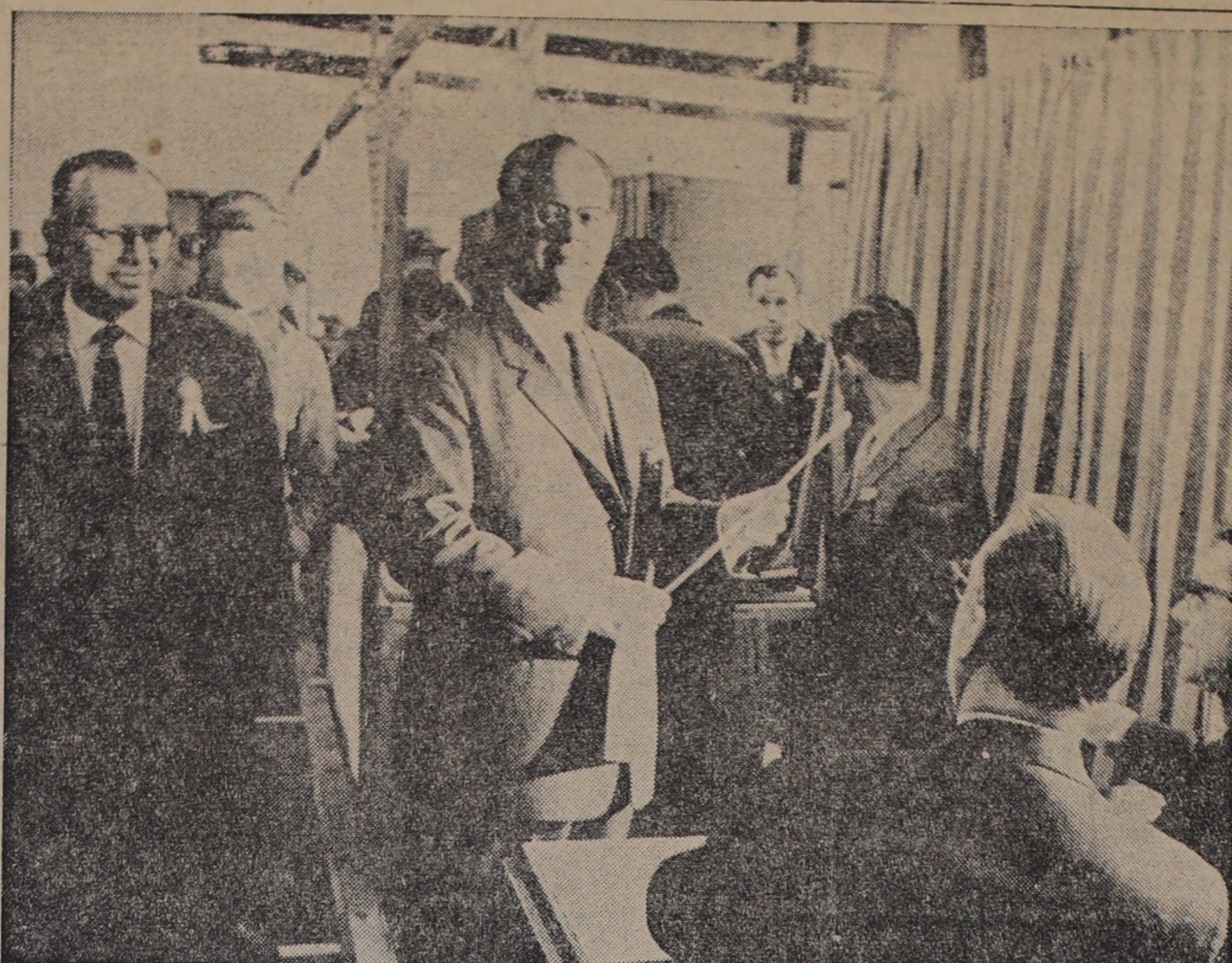
Skrivelsen överlämnades av hr Carl Albert Andersson (s), Johannes Antonsson (cp), Jean Bracconier (h) och Gunnar Heleen (fp).

ställdes sig misstänksamt mot reservanternas patos och undrade om de bara velat göra en gest. Debatten blev ganska temperamentsfull. Fröken Elmén (fp) slungade ut: De olika lönerna är Sveriges negerproblem. Fröken Höjer (fp) förnekade att en ratifikation skulle innebära ett statligt intrång på friheten för arbetsmarknadens parter.

Fröken Wetterström (h) manade statsmakterna att ta steget fullt ut och ratificera konventionen, medan fru Ekendahl (s) frågade: Är det riktigt att uttå säga att vi genomför konventionen än att genomföra principen i praktiken? En av de borgerliga utskottsledamöterna hr Wahrendorf (cp) hade inte velat stödja reservationen och motiverade detta med att målet lika lön bör vara en förhandlingsfråga där staten inte ingriper.

Någon utredning av en systematisk arbetsvärdering inom det statliga lönesystemet blir det inte. Utskottet hade med lottens hjälp tillstyrkt en sådan utredning, vilken begärts i en högermotion. Men den socialdemokratiska hälften hade reserverat sig för avslag. Reservanterna segrede i andra kammaren med 97 röster mot 89 och i första med 68 mot 55.

I övrigt blev det en lång rad av-

Det största danska regeringspartiet, socialdemokraterna, erövrade sex nya mandat i folketingsvalet och torde fortsätta med regeringsbestyrren. Här ses partiets starke man, statsminister Viggo Kampmann, utöva sin rösträtt.

Viggo Kampmann fortsätter troligen att regera Danmark

KÖPENHAMN (TT-RB) Statsminister Kampmann besökte på onsdagen Amalienborg för att efter folketingsvalet lämna den sittande regeringen avskedsansökan. Kung Frederik väntas under torsdagen kalla till sig representanter för partierna för att inhämta deras åsikter i regeringsfrågan.

Socialdemokraternas framgång uppvägar inte koalitionsbrödernas förluster, men sannolikheten talar för ett fortsatt regeringsamarbete mellan socialdemokraterna och radikalerna. Rättsförbundet får liksom kommunisterna finna sig i att stå utanför det nya folketingsvalet.

Man anser sig på förhand kunna utesluta att socialistiska folketingspartiet som fick en sensationell framgång inträder i regeringen.

Förhandsspekulationerna om ett stort valdeltagande i det danska folketingsvalet efter den inte minst i TV intensiva valkampanjen besannades. Deltagandet var i år 86,14 proc mot 83,7 år 1957.

Valresultatet med 1957 års siffror inom parentes:

	Röster	mandat	proc-fördeln
Socialdemokraterna	1.024.040	76 (70)	42,13 (39,4)
Radikalerna	140.604	11 (14)	5,78 (7,8)
Konservativa folkpartiet	436.016	32 (30)	17,94 (16,6)
Venstre	511.487	38 (45)	21,04 (25,1)
Rättsförbundet	52.230	0 (9)	2,15 (5,3)
Socialistiska folkpartiet	149.469	11 (1)	6,41 (0)
Kommunisterna	27.356	0 (5)	1,14 (3,1)
De oavhängiga	81.030	6 (0)	3,34 (2)
Slesvigpartiet	9.047	1 (1)	0,33 (0,4)

slag på olika motioner under onsdagens debatter som i första kammaren avslutades vid 15.30-tiden och i andra kammaren en dryg timme senare.

Chimpanserna var dåliga arbetare

De tre chimpanser som förra veckan fick anställning på en möbelfabrik i Texas har avskedats. Deras arbete roade både deras mänskliga kolleger och den talrikta representerade pressen men det praktiska resultatet var lika med noll.

Trion skulle paketera möbeldelar men föredrog att själva krypa ner i kartongerna eller springa runt och stoppa verkssamheten på fabriksens alla avdelningar med små akrobatiska uppvisningar.

Fabrikschefen Ben Ben Friedman är dock fortfarande övertygad om att apor kan ersätta människor i mindre krävande arbetsuppgifter och tänker fortsätta med sina försök i hopp om att en dag lyckas. Kanske behövs 20 års träning och utbildning, säger han.

Döda kvinnan hade strypts

Döden orsakades av skador som uppkommit genom misshandel fastslår obducenten dr Ingrid Lingmark efter att ha undersökt kroppen efter den natten till söndagen avlidna kvinnan i lägenhet vid Popparvågen i Högarängen. Kvinnan företer blödningar i hjärnan och tecken på strypning.

Jag kommer att begära den anhållne mannen häktad som misshandlat för drap, alternativt uppsättlig misshandel varav döden följt, säger åklagaren stadsfiskal Stig Nylund.

Ny folkomröstning i Algeriet-frågan

PARIS (TT-Reuter)

En folkomröstning i Algeriet-frågan skall ordnas "vid lämplig tidpunkt", meddelades det i Paris på onsdagen.

Nyheten lämnades av informationsminister Terrenoire efter ett regeringssammanträde under president de Gaulles ledning. Folkomröstningen skall gälla ett lagförslag om "hur makten skall organiseras i Algeriet i väntan på ett område för självstyrelse".

Terrenoire upplyste att regeringen senare skall dryfta detaljerna i det lagförslag som skall underställas folkomröstning och frågan om hur själva omröstningen skall gå till. Någon tidpunkt för folkomröstningen nämnde han inte.

Enligt gällande författning måste dekret om en folkomröstning fastställas under en parlamentssession. Den nu pågående sessionen avslutas den 16 december. Det anses därför sannolikt att det formella beslutet fattas under första hälften av december och att själva folkomröstningen sker omkring den 15 januari.

På en presskonferens efter regeringssammanträdet varnade informationsministern pressen för att fortsätta sina "intensiva spekulationer om regeringens avsikter i Algeriet-frågan".

Dessa spekulationer har två avsidor, sade Terrenoire. De stämmer inte med verkligheten, och de kan lätt öka den nervösa spänningen hos vissa delar av befolkningen.

Vaktombyte i KONGO

STOCKHOLM (TT)

Tidtabellen är nu fastställd för den svenska kongobataljonens avlösningstransporter. Ca 160 man flyger från Arlanda på fredagen kl 16.00 och lika många på söndag kl 2.30 och på tisdag i nästa vecka kl 00.05.

Den hemvändande bataljonen beräknas anlända till Arlanda den 19 november kl 23.05, den 21 kl 21.05 och den 23 kl 07.50 med ca 160 man per transport.

Flygningarna utförs av det belgiska flygbolaget Sabena med ett flygplan av typ Boeing 707.

Lever med hjälp av transistor

BOSTON, Massachusetts (TT-AFP)

I takt med impulserna från en inbyggd transistorapparat får en 8-årig bostonspojke leva resten av sitt liv. Batterierna behöver bara bytas vart femte år.

Pojken som heter Larry Graves opererades för första gången i oktober för ett hål i en av hjärtats kamrar. Operationen misslyckades emellertid och läkarna vid barnsjukhuset i Boston beslöt då ta till den unika utvägen att i buken lägga in en transistorapparat som via ledningar av rostfritt stål ger hjärtat de elektriska impulser som fordras för rätt funktion.

37 från länet inmanades 1959 på vårdanstalt

STOCKHOLM (PRK)

Under 1959 intogs på de allmänna vårdanstaltarna (eller alkoholistanstaltarna, som de fortfarande i dagligt tal kallas) 2.662 personer mot 2.522 året innan, omtalar tf förste byråsekreterare Märta Gundersen i en redogörelse i senaste numret av Nykterhetsvården. Av de under 1959 intagna var 1.924 tvångsintagna (1.974 år 1958) och 738 frivilligt intagna (548 år 1958). Antalet frivilliga har i jämförelse med 1958 ökat betydligt och uppgick år 1959 till 27,7 procent av samtliga intagna (21,7 proc 1958).

Iakttagelserna att den kvinnliga alkoholismen blir ett alltmer brännande problem bekräffas av det framlagda siffermaterialet. Av de 1959 intagna var 90 kvinnor, mot 65 året innan. Det innebär att kvinnornas procentuella andel av samtliga intagna ökat från 2,6 proc 1958 till 3,4 proc 1959.

Per 100.000 invånare intogs förra året 36 personer på vårdanstalt. Mycket höga siffror uppvisar Stockholms stad (79), Göteborgs och Bohus län (56) och Malmöhus län (52), medan exceptionellt låga siffror noterades för Gotlands län (9), Kristinads län (12) och Kronobergs län (14). Siffrorna bekräftar att storstäderna är en hård för alkoholmissbruk, detta allrahelst som de större svårigheterna för de nykterhetsvårdande myndigheterna i storstäderna att hålla det alkoholisierade klientelet under uppsikt för att det i storstäderna finns förhållandevis fler missbrukare som ännu inte upptäckts av nykterhetsnämnderna.

Att inte endast kvinnofylleriet utan även ungdomsfylleriet är ett svårbemästrat problem framgår av det faktum att genomsnittsåldern för de intagna sakt men säkert berfinns sig i sjunkande. Den var 44,3 år 1957, 43,7 år 1958 och 43,5

NIXON VINNER Kalifornien

WASHINGTON (TT-Reuter) Senator Kennedys ledning över vicepresident Nixon i det amerikanska presidentvalet har nu reducerats till 239.351 röster. Då 1.587 kretsar ännu återstår att räkna hade Kennedy fått 33.796.375 röster och Nixon 33.557.024. Den procentuella fördelningen var för Kennedy 50,18 och för Nixon 49,82.

I Kalifornien hade Kennedys ledning knappats in till 13.405 röster när resultaten från fyra valdistrikt ännu återstår, bland dem Los Angeles - Nixons hemstad. Nixon hade fått ungefär 60 procent av post-rösterna. Om tendensen står sig också i Los Angeles vinner Nixon de 32 elektorsrösterna.

Små-TT:

Ungkarls-profet fast för bigami

Ordföranden i en internationell ungarlsklubb dömdes på tisdagen av en domstol till villkorligt straff - för bigami.

Mannen övergav för någon tid sedan officiellt sitt "ungkarlsstånd" för att gifta sig med en 46-årig ungdom. Den borgerliga vigseln skedde i all tyshet i London.

Nyheten läckte emellertid ut till en viss fru Stanley James John Ford, som inte hört av sin man sedan 1956. Hon stämde den förre "ungkarlen", varpå hela bubblan brast. (TT - AFP)

David Greenglass, atomspionen vars vittnesmål hjälpte till att sända hans syster Ethel Rosenberg och hennes man till elektriska stolar för spionage 1951, lämnade på onsdagen ett New York-fängelse som fri man.

Greenglass dömdes 1951 till femton års straffarbete för att ha lämnat ut atombombshemligheter till Sovjet men har fått sex års avdrag för gott uppförande. Greenglass greps tillsammans med paret Rosenberg och Morton Sobell. Han var den ende av de fyra som erkände sig skyldig till vittnade mot de andra. (TT - Reuter)

Två av linjebåtarna på Öresund, Agnete och sundsbussen Pernille kolliderade på tisdagskvällen i hamnloppet till Helsingör. Vid kollisionen skadades båda fartygen kraftigt, men ingen passagerare ådrog sig några allvarligare skador. En del servis krossades däremot. (TT)

Den norska Nikebataljonen som haft skjutövningar vid Fort Bliss i Texas har återkommit till Norge. Normännerna som sköt bättre än alla andra Natoländer, USA undantaget, gjorde av med 9 miljoner kronor enbart på ammunition - 12 raketer av typerna Ajax och Herkules målen utgjordes av proppar - och jetdrivna småflygplan. (TT-NTB)

Churchill skadad Bröt ett ben i ryggen

LONDON (TT-Reuter)

Förre brittiske premiärministern sir Winston Churchill råddes på onsdagen falla omkull i sitt hem i London och bryta "ett litet ben i ryggen".

Ryktet om olyckshändelsen spred sig snabbt till underhuset, där man talade om en allvarlig sjukdom. Till en början kunde man inte få något besked från Churchills hem, men något senare meddelade sonen Randolph Churchill att sir Winston fallit och i ambulans förts till en läkare vid Harley Street.

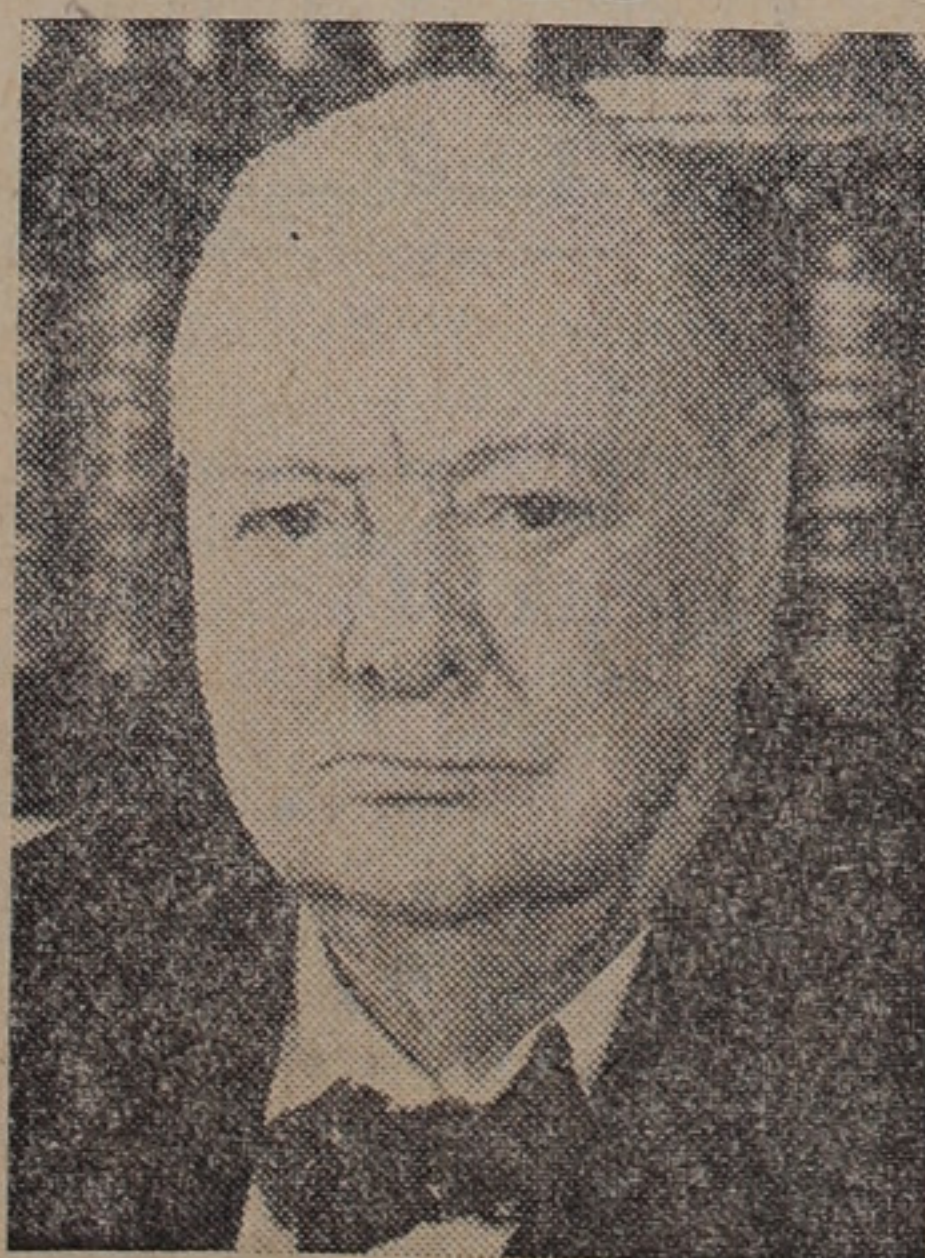
Ännu något senare kom en kommuniké från Churchills hem enligt vilken sir Winston undersökts av två läkare, lord Moran och dr Seddon, och "måste hålla sig i sängen någon tid".

Sir Winston, som fyller 86 år den 30 november, har varit mycket aktivt de senaste dagarna och haft många både privata och officiella engagemang. I förra veckan besökte han sålunda sin gamla skola, Harrow, och på tisdagen såg man honom i underhuset.

Han återkom den 25 oktober från en månads semester vid franska Rivieran.

Det meddelas på onsdagskvällen att sir Winston röngtades på ett sjukhus på eftermiddagen, men att han sedan fick återvända hem och att han "mår bra".

Det har inte meddelats vilket ben som har brutits, men man gissar på antingen ett ben i ryggraden eller ett revben.

Winston Churchill.

Sir Winstons sekreterare berättade att lord Moran besökt patienten sent på eftermiddagen. En läkarbulletin kommer att utsändas på torsdagsförmiddagen, men det finns ingen anledning till oro, försäkrade sekreteraren.

På onsdagskvällen meddelades det att Churchill "hade det litet besvärligt" och att han måste ligga på rygg om han ville undgå smärtor. Han var emellertid på gott humör. Lady Churchill befann sig hos honom.

Drottning Elizabeth har informerats om olyckshändelsen och i ett telegram uttryckt sina förhoppningar om ett snabbt tillfrisknande.

Ännu inga spår efter försvunne hälsingborgaren

STRÄNGNÄS (TT)

Ännu på onsdagsmiddagen fanns inga spår efter vpl Lenart Wall, Hälsingborg, som försvann för drygt en vecka sedan. Det sista man vet är att han var på nattsnälltåget Hälsingholm-Strängnäs då det befann sig mellan Näsby och Mjölby. Polisen har noggrant undersökt banvallsområdena och vattendragen i den trakten. Man har kontaktat hans värnpliktskamrater och föräldrar men inte kunnat få den minsta ledtråd.

De nio kamrater som hade sällskap med Wall på tåget har berättat att denne visserligen varit missnöjd med sin överflyttning till 1 10 i Strängnäs, men att han slutligen verkade ha resignerat och uppträtt som vanligt.

Major Melin på Södermanlands regemente i Strängnäs omtalade på onsdagen att inget kommit fram som kan ge något hållbart underlag för en rymningsteori. Försvinnandet ter sig fullständigt oförklarligt.

Halka spärrade halmstadstrafik Flera krockar

Tre trafikolyckor inom loppet av en knapp timme på onsdagskvällen ledde till att rikstväan genom Halmstad fick stängas av helt för att förebygga flera olyckor. Oljeläckage och regn gjorde vägbanan så hal att den måste stängas innan trafiken åter släpptes på.

Olycksraden inleddes av en lastbil från Hälsingborg som i en bakke vid Högelid i stadens norra delar körde av vägen mot en drygt två meter hög stenmur. I denna slog bilen upp en bräsch som var fyra meter bred i basen och sju meter i toppen innan den återstudsade ut på vägen och blev stående helt förstörd i motsatt färdriktning. Männan i bilen slapp undan skador.

Under utredningen kolliderade på samma plats en personbil med två militärer och en dansk stationsvagn, körd av en dam. Av sitt bagage klämdes kvinnan mot instrumentbrädan och fördes till Halmstads lasarett för bl a en knäskada.

När lastbilen bärgades upptäcktes den oljeläcka som ökade halkan på vägen ytterligare och på grund härav inträffade den tredje olyckan, en kollision mellan en holländsk långtradare och en personbil från Halmstad, vilka dock fick endast smärre skador.

Väderbiten

Över större delen av Sverige råder en sydostlig luftström med nederbörd flestärdes. Torrare västliga vindar har emellertid på onsdagskvällen börjat tränga in över södra Götaland. Ett regnområde över Sydfrankrike rör sig åt nordost.

Utsikter: Måttlig övervägande östlig vind. Dis eller dimma och tidvis regn, torsdag morgon tillfälligt lättande molntäcke i de sydligaste delarna. Milt. Kattagatt: God till frisk till en början något tilltagande västlig bries, som småningom vrider till syd. I allmänhet måttlig sikt.

För fredagen: Sydostliga vindar. Fortsatt milt och ostadigt väder.

USA:s befolkning ökade 10 miljoner på endast tio år

WASHINGTON (TT-Reuter)

USA:s befolkning uppgick vid folkräkningen den 1 april 1960 till 179.323.175 eller nära 28 miljoner mer än för tio år sedan, uppger handelsdepartementet.

Ökningen utgör 18,5 procent. Om även USA:s militära personal och andra amerikaner utomlands medräknas tror man att totalsiffran överskrider 180 miljoner.

Befolkningsökningen och strukturrändringen över landet kommer att medföra justeringar i fördelningen av mandatet i representanthuset. Kalifornien, som är den snabbast växande staten gör de flesta vinster. Sexton stater kommer att förlora mandat och nio vinna.